

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

DOMA ZDRAVLJA ČAPLJINA

2023.

Broj: 01-02-08-11-3-3290-7/23

Sarajevo, rujan 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DANIH PREPORUKA	6
III.	KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU	9
IV.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	10
1.	UVOD	10
2.	PREDMET, CILJ I OBUDAM REVIZIJE.....	10
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	10
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE.....	14
5.1	Izrada i donošenje finansijskog plana	14
5.2	Izvješćivanje	15
6.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	15
6.1	RAČUN DOBITI I GUBITKA – IZVJEŠĆE O UKUPNOM REZULTATU ZA RAZDOBLJE	15
6.1.1	Prihodi	15
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora s kupcima	16
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobici	17
6.1.2	Rashodi	17
6.1.2.1	Poslovni rashodi	17
6.1.2.1.1	Troškovi sirovina i materijala	18
6.1.2.1.2	Troškovi energije i goriva	18
6.1.2.1.3	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	18
6.1.2.1.4	Amortizacija	22
6.1.2.1.5	Troškovi primljenih usluga	22
6.1.2.2	Ostali rashodi i gubici	22
6.1.3	Finansijski rezultat.....	23
6.2	BILANCA STANJA – IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA	23
6.2.1	Dugoročna imovina.....	23
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema.....	24
6.2.2	Kratkoročna imovina.....	26
6.2.2.1	Zalihе.....	26
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca	27
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti	28
6.2.2.4	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja.....	28
6.2.3	Kapital	28
6.2.4	Obveze	30
6.2.4.1	Dugoročne obveze	30
6.2.4.2	Kratkoročne obveze	30
6.2.5	Popis imovine i obveza	31
6.3	BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	32
7.	JAVNE NABAVE	33
8.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	36
V.	PRIVICI.....	38
1.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	38
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	38

I. IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

Izvješće nezavisnog revizora daje se na temelju provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usuglašenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Doma zdravlja Čapljina (u dalnjem tekstu: Dom zdravlja)**, koja obuhvačaju: Bilancu stanja – Izvješće o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2023. godine, Račun dobiti i gubitka – Izvješće o ukupnom rezultatu za razdoblje od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine, te Bilješke uz finansijska izvješća.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Doma zdravlja na 31. 12. 2023. godine i finansijsku uspješnost za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- Dom zdravlja ne vrši knjigovodstveno evidentiranje najvećeg dijela zaliha, jer je prilikom nabave sirovina i materijala vršeno priznavanje rashoda razdoblja bez zaduzivanja zaliha, iako nije došlo do stvarnog utroška, što nije sukladno MRS-u 2 – Zalihe. Efekti na finansijska izvješća nije moguće kvantificirati. Također, nije uspostavljeno materijalno knjigovodstvo zaliha, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH (točka 6.2.2.1 Izvješća);**
- Za potraživanja starija od godinu dana u iznosu od 83.841 KM nije izvršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. To za poslijedicu ima podcijenjene rashode, što je imalo utjecaja i na finansijski rezultat (točka 6.2.2.2 Izvješća).**

Reviziju finansijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primjenjeni standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Nezavisni smo od Doma zdravlja sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Dom zdravlja ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu za građevinski objekt – zgradu, čija je nabavna vrijednost na 31. 12. 2023. godine u poslovnim knjigama iskazana u iznosu od 1.044.447 KM (točka 6.2.1.1 Izvješća);**

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

- Vrijednost kapitala nije usuglašena u poslovnim knjigama i sudskom registru, jer su u finansijskim izvješćima na 31. 12. 2023. godine iskazani ostali oblici vlasničkog kapitala u iznosu od 831.808 KM, dok u sudskom registru nije upisan kapital (točka 6.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijska izvješća

Ravnatelj je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili pogreške, odgovarajuća objelodanjanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvješća ravnatelj je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Doma zdravlja da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako ravnatelj ili namjerava likvidirati Dom zdravlja ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvješćivanja koje je ustanovio Dom zdravlja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, kao i izdati izvješće nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, shodno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilježenje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Doma zdravlja;
- ocjenujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;

- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Doma zdravlja da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem izvješću nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvješćima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvješća nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Dom zdravlja prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvješća **Doma zdravlja Čapljina za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Doma zdravlja za 2023. godinu nisu sukladne, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvješću:

- Nije uspostavljen unutarnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika, što je obveza sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (točka 4. izvješća);**
- Finansijski plan za 2023. godinu nije sačinjen, niti je utvrđen Godišnji program rada za 2023. i Plan rada i razvitka sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta (točka 5.1 Izvješća);**
- Nije uspostavljena evidencija o prisustvu na poslu i radnom vremenu zaposlenika, što nije sukladno Zakonu o radu i Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu.**

Zaposlenicima je obračunata i isplaćena stimulacija u neto iznosu od 224.337 KM po temelju mjesecnih neizostanaka s posla, tj. ostvarivanja punog mjesecnog fonda sati, što nije sukladno Zakonu o radu i Kolektivnim ugovorima (točka 6.1.2.1.3 Izvješća);

4. Obveze prema dobavljačima nisu izvršavane u propisanom roku, niti su provođene redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti, što je imalo za posljedicu neizmirene obveze prema dobavljačima u iznosu od 472.287 KM. To nije sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju (točka 6.2.4.2 Izvješća);
5. Nije izvršen cjelovit popis imovine i obveza, jer nije obuhvaćeno zemljište, građevinski objekti, transportna sredstva i zalihe, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. To nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH (točka 6.2.5 Izvješća);
6. Iako nije usvojen finansijski plan za 2023. godinu, donesen je Plan javnih nabava koji ne sadrži sve propisane podatke (brojčana oznaka i naziv predmeta nabave iz JRJN, da li se predmet dijeli na lotove, da li će biti zaključen ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum, izvor financiranja i podatak za koju godinu se plan donosi). Nabava lijekova, zavojnog, zubnog, laboratorijskog i ostalog sanitetskog materijala, materijala za održavanje čistoće i lož-ulja za grijanje najmanje u iznosu od 206.379 KM vršena je bez provedenih postupaka i zaključenih ugovora. Nije vršeno istraživanje tržišta prije pokretanja postupaka, nisu donesene odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, niti su na portalu javnih nabava objavljeni osnovni elementi ugovora i izvješća o provedenim postupcima javnih nabava. Navedeno nije sukladno Zakonu o javnim nabavama (točka 7. Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Doma zdravlja sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **U radni odnos na određeno vrijeme primljeno je sedam zaposlenika, bez javnog oglašavanja, po temelju Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hercegovačko-neretvanskoj županiji/kantonu (točka 4. Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, ravnatelj je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osigurao namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Doma zdravlja, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 30. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TOČKA
1.	Donijeti nedostajuće unutarnje akte kojima će se regulirati ključni procesi poslovanja u Domu zdravlja, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola.	4.
2.	Prijem zaposlenika u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obveznog javnog oglašavanja, sukladno odredbama Zakona o radu.	4.
3.	Uspostaviti i provoditi unutarnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta.	4.
4.	Donijeti plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	4.
5.	Utvrđiti plan rada i razvitka Doma zdravlja sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Statutu.	5.1
6.	Potrebno je da ravnatelj sačinjavanja i podnosi Upravnom vijeću izvješće o radu i poslovanju sukladno odredbama Statuta.	5.2
7.	Potrebno je da Dom zdravlja vodi propisane evidencije i izvješća sukladno zaključenom ugovoru sa Zavodom.	6.1.1.1
8.	Prihode ostvarene po temelju donacija koji se izravno priznaju u prihod evidentirati i iskazivati sukladno Pravilniku o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva, s ciljem njihovog točnog iskazivanja u finansijskim izvješćima.	6.1.1.1
9.	Evidencije o radnom vremenu voditi sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu i na temelju njih vršiti obračun plaća.	6.1.2.1.3
10.	Obračun i isplatu plaće vršiti sukladno Zakonu o radu, Kolektivnim ugovorima i Pravilniku o radu.	6.1.2.1.3
11.	Visinu toplog obroka utvrđiti sukladno Kolektivnim ugovorima i Pravilniku o radu.	6.1.2.1.3
12.	O pravu na naknadu za prijevoz na posao i sa posla odlučivati rješenjem, sukladno odredbama Pravilnika o radu.	6.1.2.1.3
13.	Obračun i isplatu naknada članovima Upravnog vijeća vršiti sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti.	6.1.2.1.3
14.	Rashode amortizacije u Izvješću o ukupnom rezultatu za razdoblje (Račun dobiti i gubitka) iskazivati sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva.	6.1.2.1.4
15.	Troškove za otpremnine evidentirati i iskazivati sukladno Pravilniku o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva.	6.1.2.2

16.	Uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.1.1
17.	Na datum bilance vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.1.1
18.	Osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja građevinskog objekta knjigovodstveno evidentiranog u poslovnim knjigama, i poduzeti aktivnosti na uknjižbi prava korištenja nad zemljištem sukladno Ugovoru o prijenosu prava korištenja na građevinskom zemljištu u državnom vlasništvu.	6.2.1.1
19.	Regulirati prava i obveze za korištenje poslovnih prostora u kojima su smještene područne ambulante Višići i Domanovići.	6.2.1.1
20.	Uspostaviti materijalno knjigovodstvo zaliha sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, a nabavljene količine sirovina i materijala evidentirati sukladno zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.	6.2.2.1
21.	Knjigovodstveno evidentiranje rashoda medicinskog i sanitetskog materijala, laboratorijskog materijala i lijekova vršiti u momentu stvarnog utroška, radi fer i točnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, sukladno odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvješćivanje.	6.2.2.1
22.	Ispravku vrijednosti potraživanja starijih od godinu dana vršiti na teret rashoda tekućeg razdoblja, a na datum bilance procijeniti očekivane kreditne gubitke sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, u cilju realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.	6.2.2.2
23.	Prije sastavljanja finansijskih izvješća usuglasiti potraživanja putem konfirmacije salda sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.2.2
24.	Poduzeti aktivnosti prema osnivaču s ciljem njegovog uključivanja u rješavanje finansijskih problema Doma zdravlja, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad, u skladu sa Zakonom o ustanovama i Statutom.	6.2.3
25.	Donositi odluke o rasporedu viška prihoda nad rashodima i pokrivanju viška rashoda nad prihodima sukladno odredbama Statuta.	6.2.3
26.	Utvrđiti činjenično stanje i stvarnu vrijednost osnovnog kapitala Doma zdravlja s ciljem realnog iskazivanja kapitala u finansijskim izvješćima i poduzeti aktivnosti na upisu osnovnog kapitala u sudski registar.	6.2.3
27.	Odgođene prihode u Izvješću o finansijskom položaju na kraju razdoblja (Bilanca stanja) iskazivati sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva.	6.2.4.1

28.	Obveze prema dobavljačima izmirivati u propisanim rokovima, te provoditi redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju.	6.2.4.2
29.	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, i uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
30.	Bilješke uz finansijska izvješća sačinjavati sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvješća, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarada finansijskog izvješćivanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.3
31.	Plan javnih nabava donijeti nakon usvajanja Finansijskog plana, i sačiniti ga na način da sadrži sve podatke sukladno Zakonu o javnim nabavama.	7.
32.	Provoditi istraživanje tržišta prije pokretanja postupaka javnih nabava, te nabavu roba i usluga vršiti sukladno Zakonu o javnim nabavama.	7.
33.	Tendersku dokumentaciju sačinjavati sukladno modelima standardne tenderske dokumentacije koje propisuje Agencija, a prilikom zaključivanja ugovora primjenjivati uvjete definirane tenderskom dokumentacijom na temelju koje je izabran ponuđač.	7.
34.	Sačinjavati odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, te objavljivati izvješća o provedenim postupcima i osnovnim elementima ugovora na portalu javnih nabava.	7.

III. KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Konceptualni okvir za finansijsko izvješćivanje;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja;
 - Zakon o ustanovama;
 - Zakon o zdravstvenom osiguranju;
 - Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
 - Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavama;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Hercegovačko-neretvanske županije;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika iz djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području Hercegovačko-neretvanske županije;
 - Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hercegovačko-neretvanskoj županiji-kantonu;
 - Statut Doma zdravlja Čapljina;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Odlukom o preuzimanju osnivačkih prava i obveza općinskog Vijeća Čapljina od 18. 3. 1999. godine preuzeta su osnivačka prava i obveze Doma zdravlja, te je utvrđeno da je Općina Čapljina osnivač. Prethodni naziv Doma zdravlja bio je Dom zdravlja 26. oktobar. Dom zdravlja upisan je kod Županijskog suda u Mostaru.² Odlukom općinskog Vijeća o preuzimanju prava i obveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja od 7. 12. 2017. godine izvršeno je usklađivanje organizacije i poslovanja s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.³

Djelatnost Doma zdravlja obuhvaća djelatnost obiteljske medicine; djelatnost zdravstvene zaštite djece; djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici; higijensko-epidemiološku zaštitu; hitnu medicinsku pomoć; zaštitu reproduktivnog zdravlja žena; zdravstvenu zaštitu kod nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja; fizikalnu i mentalnu rehabilitaciju u zajednici; specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika, kao dio medicine rada, ako je ugovorena sa poslodavcem; Zubnozdravstvenu zaštitu; laboratorijsku i radiološku dijagnostiku primarne razine; ljekarničku djelatnost; praćenje zdravstvenog stanja stanovnika i provođenje mjera za zaštitu i unapređenje zdravlja stanovnika; prevenciju, liječenje i rehabilitaciju bolesti i povreda; otkrivanje i suzbijanje faktora rizika masovnih nezaraznih bolesti; specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu mladi, naročito u osnovnim i srednjim školama, te visokim školama na svom području; imunizaciju protiv zaraznih bolesti; liječenje i rehabilitaciju u kući i palijativnu njegu.

Pored centralnog objekta u Čapljini Dom zdravlja pruža usluge zdravstvene zaštite u još dvije ambulante u Višićima i Domanovićima.

Unutarnja organizacija Doma zdravlja utvrđena je Pravilnikom o radu. Pravilnikom su sistematizirana 104 radna mjesta, a od čega je na 31. 12. 2023. godine bilo popunjeno 100 (od čega je 78 zaposlenika zdravstvene struke i 22 nezdravstvene struke).

Sjedište Doma zdravlja je u Čapljini, u Ulici Fra Didaka Buntića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Doma zdravlja za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od prosinca 2023. do rujna 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Doma zdravlja. Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dane su ukupno 34 preporuke.

² Registarski uložak br. U/s-1/99

³ „Sl. novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13

Postupanje po Pismu menadžmentu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo postojanje određenih slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na finansijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvješća za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dano je devet preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja Izvješća o finansijskoj reviziji, tri su djelomično implementirane, a za četiri preporuke nisu poduzete aktivnosti. Rukovodstvo Doma zdravlja nije pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti s obzirom na to da većina preporuka nije implementirana, zbog čega će se one ponoviti u Izvješću.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje da Dom zdravlja u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Doma zdravlja je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sustava unutarnjih kontrola, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijska izvješća usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazna osnova za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacijske strukture i donošenje odgovarajućih unutarnjih akata.

Temeljni opći akt Doma zdravlja je Statut. Upravno vijeće donijelo je Statut 30. 8. 2018. godine. Rješenjem Općinskog Vijeća Čapljina od 31. 10. 2018. godine dana je suglasnost na Statut. Statutom je utvrđen: naziv i sjedište osnivača Doma zdravlja, djelatnost, izvori i način osiguranja sredstava za rad, način raspolažanja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad prihodima, prava i obveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti, međusobna prava i obveze Doma zdravlja i osnivača, imenovanje ravnatelja i organa upravljanja, stručna tijela i druga pitanja od značaja za rad Doma zdravlja.

Pravilnikom o radu kojega je donijelo Upravno vijeće 25. 1. 2019. godine (izmjene i dopune 2021. i 2022. godine) uređena su prava i obveze i druga pitanja iz rada i po osnovu rada između Doma zdravlja i zaposlenih radnika, i to: radni odnos, prestanak radnog odnosa, radno vrijeme, odmori i odsustva, plaća i naknada plaće, otpremnina, zaštita radnika, privremena spriječenost za rad, naknada štete, ostvarivanje prava iz radnog odnosa, uvjeti za rad sindikata i reprezentativnost, unutarnja organizacija i sistematizacija radnih mjeseta, i prelazne i završne odredbe.

Dom zdravlja u 2023. godini nije imao određene odgovorne osobe za kontrolu vjerodostojnosti knjigovodstvenih isprava, koje će prije unosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige, provjeriti ispravnost i potpunost knjigovodstvene isprave, te istu potpisati ili odobriti. Fakture su se unosile u računovodstveni sustav bez provedene kontrole sa stanovišta formalne, suštinske i računske ispravnosti, čime je onemogućeno vraćanje knjigovodstvene isprave odgovarajućoj službi koja ju je zaprimila, radi otklanjanja eventualnih nedostataka. Postupajući po preporuci iz Pisma menadžmentu, Dom zdravlja je u 2024. godini odredio osobe za kontrolu vjerodostojnosti knjigovodstvenih isprava, a prije unosa u računovodstveni sustav vrši se kontrola fakturna sa stanovišta formalne, suštinske i računske ispravnosti.

Dom zdravlja je, s ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sustava unutarnjih kontrola usvojio određene unutarnje akte. Za dio poslovnih procesa nisu bili doneseni unutarnji akti kojima bi se definirala ovlaštenja i odgovornosti, odnosno kako bi se uspostavile kontrolne aktivnosti i smanjili rizici na prihvatljuv razinu. Osim toga, Pravilnik o računovodstvu i Pravilnik o računovodstvenim politikama, doneseni 2011. godine, nisu bili usuglašeni sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.⁴ Postupajući po preporukama iz Pisma menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije za 2023. godinu, doneseni su sljedeći unutarnji akti: Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o uvjetima i načinu formiranja cijena proizvoda i usluga, Pravilnik o korištenju službenih vozila i normativi utroška goriva, Pravilnik o blagajničkom poslovanju i Pravilnik o nabavi roba, vršenju usluga i ustupanju radova. Međutim, još uvjek nije donesen akt o organizaciji računovodstvenog informacijskog sustava sukladno članku 9. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kao ni unutarnji opći akt kojim se uređuje provođenje popisa imovine i obveza i procedura kojom bi se definirala metodologija planiranja i osiguralo praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.

Dom zdravlja je tijekom 2023. godine izvršio prijem pet zaposlenika na temelju javnog natječaja, od čega se četiri zaposlenika odnose na medicinski kadar. Istovremeno, za 11 zaposlenika je prestao radni odnos, od čega su njih četiri ispunila uvjet za starosnu mirovinu, dok je za sedam zaposlenika prestao radni odnos zbog isteka ugovora o radu na određeno vrijeme. Revizijom smo utvrdili da je prijem zaposlenika izvršen sukladno Zakonu o radu. Od pet novouposlenih zaposlenika, njih četiri su prethodno bila zaposlena u Domu zdravlja na određeno vrijeme bez natječajne procedure.

Osim upošljavanja putem javnog natječaja vršeno je i upošljavanje po Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hercegovačko-neretvanskoj županiji-kantonu (u dalnjem tekstu: Uredba),⁵ koju je donijela Vlada Hercegovačko-neretvanske županije u srpnju 2019. godine. Donesena je jedna ispravka⁶ i jedna izmjena i dopuna Uredbe.⁷ Ovom Uredbom uredjen je postupak prijema u radni odnos i u javnim ustanovama, a definirano je da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obveznog javnog oglašavanja. Također, člankom 6. stavak (1) Uredbe je omogućen prijem u radni odnos bez provedene procedure obveznog javnog oglašavanja u sljedećim slučajevima: a) otkaz s ponudom izmijenjenog ugovora o radu za radno mjesto za koje je radnik ispunjavao uvjete glede stručne spreme u momentu zasnivanja radnog odnosa, s tim da ispunjava uvjet potrebnog radnog iskustva, za ponuđeno radno mjesto, izuzev izmjene u pogledu trajanja ugovora o radu, b) prijem u radni odnos na određeno vrijeme najviše do 90 dana, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za jedno radno mjesto, c) obveze iz ugovora o stipendiranju, d) prijema u radni odnos na određeno vrijeme po programima zapošljavanja službi za zapošljavanje koji se provode sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Dom zdravlja je primio u radni odnos na određeno vrijeme temeljem Uredbe, sedam zaposlenika, od čega je šest zaposlenika medicinski kadar. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da su zaposlenici primljeni po temelju članka 6. stavak (1) točka b) Uredbe – prijem u radni odnos na određeno vrijeme najviše do 90 dana, jednokratno u toku jedne kalendarske godine za jedno radno mjesto. **Skrećemo pažnju na to da, iako je Uredbom ostavljena mogućnost upošljavanja bez provedene procedure obveznog javnog oglašavanja, to nije sukladno Zakonu o radu kojim je regulirano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obveznog javnog oglašavanja u cilju osiguranja transparentnosti.**

Nedonošenje akata za posljedicu može imati da financijska izvješća ne budu istinito i fer prikazana, te da aktivnosti, financijske transakcije i informacije ne budu usklađene s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Dom zdravlja nije uspostavio adekvatan sustav unutarnjih kontrola u svim procesima poslovanja, što je za posljedicu imalo konstatirane nalaze u ovom Izvješću.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

⁵ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 4/19

⁶ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 5/19

⁷ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 5/20

Preporuke:

- *donijeti nedostajuće unutarnje akte kojima će se regulirati ključni procesi poslovanja u Domu zdravlja, kako bi se uspostavio funkcionalan sustav unutarnjih kontrola;*
- *prijem zaposlenika u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obveznog javnog oglašavanja, sukladno odredbama Zakona o radu.*

Tijela Doma zdravlja

Tijela Doma zdravlja su Upravno vijeće i ravnatelj. Člankom 21. Statuta utvrđeno je da Domom zdravlja upravlja Upravni odbor kojeg čine tri člana, predstavnici iz reda osnivača, stručnih radnika Doma zdravlja i Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Hercegovačko-neretvanske županije. Rješenjem zamjenika predsjedatelja gradskog Vijeća Čapljine od 23. 12. 2021. godine imenovano je Upravno vijeće Doma zdravlja u sastavu: Marija Proleta – predsjednica, i članice: Božana Buljubašić i Nikica Šutalo. Tijekom 2023. godine Upravno vijeće održalo je tri sjednice, na kojima je razmatralo i odlučivalo o pitanjima utvrđenim Statutom.

Statutom je definirano da ravnatelj rukovodi, predstavlja, zastupa Dom zdravlja i odgovara za zakonitost rada. Ravnatelja imenuje Upravno vijeće, nakon provedenog javnog natječaja, uz prethodnu suglasnost gradonačelnika. Upravno vijeće je Odlukom predsjednika od 28. 12. 2022. godine, imenovalo dr. Tihomira Kneževića za ravnatelja Doma zdravlja.

Unutarnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika

Dom zdravlja je obvezan provoditi unutarnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika sukladno člancima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 58. Statuta. Definirano je da se unutarnji nadzor provodi na temelju općeg akta i Godišnjeg plana i programa provođenja unutarnjeg nadzora. Dom zdravlja donio je u listopadu 2021. Pravilnik o unutarnjem nadzoru nad stručnim radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika, kojim je utvrđeno da se unutarnji nadzor provodi temeljem godišnjeg Plana i programa koji sačini ravnatelj.

Dom zdravlja nije donio plan i program provođenja unutarnjeg nadzora za 2023. godinu.⁸ Također, nije vršen unutarnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika, što je za posljedicu imalo da nisu provođene aktivnosti s ciljem unapređenja i poboljšanja kvalitete stručnog rada. Skrećemo pažnju na to da, prema članku 192. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, unutarnji nadzor podrazumijeva i uspostavu, razvijanje i održavanje sustava poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga, sukladno propisima o sustavu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu. Dom zdravlja nije provodio unutarnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika, što nije sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Statutu.

Preporuka:

- *uspostaviti i provoditi unutarnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta.*

Sigurnosni standardi

Sukladno članku 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti zdravstvena ustanova je dužna uspostaviti sustav sigurnosnih standarda. Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu u FBiH (u daljnjem tekstu: AKAZ) je jedino nadležno tijelo u oblasti poboljšanja kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga i akreditacije zdravstvenih ustanova u FBiH. Akreditacija podrazumijeva postupak kojim se ocjenjuje i potvrđuje da zdravstvena ustanova zadovoljava unaprijed definirane i objavljene standarde sigurnosti i kvalitete u procesu pružanja zdravstvene zaštite, kao i stjecanje akreditacijskog statusa kod AKAZ-a. Akreditacija obuhvaća i certifikaciju i vrši se svake tri godine sukladno Zakonu o sustavu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu FBiH.⁹

⁸ Plan i program provođenja unutarnjeg nadzora za 2024. godinu donesen je u prosincu 2023. godine.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br.59/05, 52/11 i 6/17

Prema prezentiranim podacima, nije bilo podnesenih zahtjeva za akreditaciju službi i timova prema AKAZ-u.

Unutarnja revizija

Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁰ propisano je da se odredbe ovog Zakona odnose na korisnike javnih sredstava proračuna FBiH, kantona, gradova, općina i vanproračunskih fondova, kao i pravne osobe u kojima FBiH, županije ili općine imaju većinsko vlasništvo. Dom zdravlja je korisnik javnih sredstava jer se najvećim dijelom financira iz sredstava doprinosa za zdravstveno osiguranje, putem Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (u dalnjem tekstu: Zavod).

Člankom 3. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH¹¹ definirano je da se kriteriji za uspostavljanje Jedinice za unutarnju reviziju smatraju ispunjenim kada je ispunjen najmanje jedan od propisanih kriterija. Dom zdravlja ne ispunjava ove kriterije. Člankom 15. stavak (5) navedenog Pravilnika utvrđeno je da za pravne osobe u kojima vlasnički udjeli imaju općine ili gradovi, a koje ne ispunjavaju kriterije iz članka 3. unutarnju reviziju će obavljati jedinica za unutarnju reviziju općine ili grada koji je osnivač navedene pravne osobe. U 2023. godini Dom zdravlja nije bio predmetom revizije grada Čapljina.

Prevencija korupcije

Dom zdravlja nije donio Plan integriteta koji predstavlja unutarnji antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju.

Preporuka:

- donijeti plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.***

5. PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE

5.1 Izrada i donošenje finansijskog plana

Finansijski plan za 2023. godinu nije sačinjen, a Upravno vijeće nije utvrdilo ni godišnji program rada za 2023., kao ni plan rada i razvitka Doma zdravlja. Ovo nije sukladno članku 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 27. Statuta.

Postupajući po preporukama iz Pisma menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije za 2023. godinu, Upravno vijeće donijelo je Plan rada za 2024. godinu i Finansijski plan za 2024. godinu. Nije prezentirano da je donesen Plan rada i razvitka Doma zdravlja.

Nisu donesene unutarnje procedure o načinu, metodologiji i rokovima planiranja, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti (preporuka dana u okviru točke 4. Izvješća).

Prema Godišnjim finansijskim izvješćima, osnovne ekonomske kategorije ostvarene su u sljedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Plan za 2023. godinu	Ostvareno u 2023. godini	Ostvareno u 2022. godini	Indeks (4/5)*100
1	2	3	4	5	6
I	Prihodi	-	4.762.044	4.146.444	114
II	Rashodi	-	4.759.927	4.382.227	108
III (I-II)	Višak prihoda nad rashodima	-	2.117	(235.783)	

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Dom zdravlja iskazao je 31. 12. 2023. godine ukupne prihode u iznosu od 4.762.044 KM, rashode u iznosu od 4.759.927 KM i višak prihoda nad rashodima u iznosu od 2.117 KM.

Finansijski plan za 2023. godinu nije sačinjen, a samim tim ni Upravno vijeće nije ga usvojilo. Godišnji program rada za 2023., kao ni plan rada i razvitka Doma zdravlja, nije utvrdilo Upravno vijeće. To nije sukladno članku 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 27. Statuta.

Preporuka:

- *utvrditi plan rada i razvitka Doma zdravlja sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Statutu.*

5.2 Izvješćivanje

Upravno vijeće ima obvezu sukladno članku 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 27. Statuta podnositi osnivaču godišnje izvješće o poslovanju Doma zdravlja. Upravno vijeće sačinilo je i podnijelo osnivaču 28. 2. 2024. godine Izvješće o radu (Izvješće o poslovanju) Doma zdravlja za 2023. godinu.

Sukladno članku 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, ravnatelj ima obvezu podnošenja pismenog izvješća o cijelokupnom poslovanju zdravstvene ustanove jednom tromjesečno Upravnom vijeću. **Obavljenom revizijom utvrđeno je da ravnatelj nije podnosio Upravnom vijeću pismena izvješća o cijelokupnom poslovanju Doma zdravlja za prva tri kvartala 2023. godine, što nije sukladno članku 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Sačinjeno je i podneseno Upravnom vijeću pismeno izvješće o cijelokupnom poslovanju Doma zdravlja za četvrti kvartal 2023. godine.**

Sukladno članku 35. Statuta ravnatelj ima obvezu podnošenja Upravnom vijeću izvješća o radu i poslovanju Doma zdravlja najmanje jednom godišnje. **Nije prezentirano da je ravnatelj sačinio i podnio Upravnom vijeću izvješće o radu i poslovanju Doma zdravlja za 2023. godinu, sukladno članku 35. Statuta.**

Preporuka:

- *potrebno je da ravnatelj sačinjavajući i podnosi Upravnom vijeću izvješće o radu i poslovanju sukladno odredbama Statuta.*

6. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Godišnja finansijska izvješća za 2023. godinu Dom zdravlja je sačinio i dostavio nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Upravno vijeće usvojilo je Godišnja finansijska izvješća (godиšnji obračun) za 2023. godinu 28. 2. 2024. godine.

6.1 RAČUN DOBITI I GUBITKA – IZVJEŠĆE O UKUPNOM REZULTATU ZA RAZDOBLJE

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvješćima iskazani su prihodi u iznosu od 4.762.044 KM. Struktura ostvarenih prihoda prikazana je u tabeli:

	KM	
	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
PRIHODI	4.762.044	4.146.444
Prohodi iz ugovora s kupcima	4.737.658	4.146.434
Prihodi od pruženih usluga	4.737.658	4.146.434
Ostali prihodi i dobici	24.386	10

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora s kupcima

Prihodi iz ugovora s kupcima iskazani su u iznosu od 4.737.658 KM, a u cijelosti se odnose na prihode od pruženih usluga. Njihova struktura je sljedeća: prihodi od Zavoda (3.886.747 KM) i prihodi od pruženih zdravstvenih usluga (850.911 KM).

Prihodi od Zavoda najvećim dijelom odnose se na prihode ostvarene po osnovu zaključenih ugovora sa Zavodom.

Ugovorom o reguliranju međusobnim odnosa u vezi s pružanjem usluga zdravstvene zaštite od 30. 12. 2022. godine utvrđena su prava i obveze Doma zdravlja i Zavoda u svezi provođenja Programa zdravstvene zaštite stanovništva Grada Čapljina za 2023. godinu. Sukladno članku 36. Statuta Upravnog vijeća dalo je ovlaštenje ravnatelju za zaključivanje ovog ugovora. Utvrđene zdravstvene usluge u primarnoj zdravstvenoj zaštiti pružaju ambulante obiteljske medicine za osigurane osobe kupca usluga. Ugovorom je utvrđen način financiranja i druga međusobna prava i obveze. Vrijednost ovog ugovora iznosila je 3.119.881 KM.

Izmjenama Ugovora o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s pružanjem usluga zdravstvene zaštite za 2023. godinu (Aneksi ugovora) od 6. 11. 2023. godine, od 22. 12. 2023. godine, te od 8. 2. 2024. godine, utvrđeno je da za pružanje usluga i organiziranje zdravstvene zaštite u 2023. godini Zavod doznači ukupno 663.674 KM. Navedena sredstva osigurana su Izmjenama i dopunama finansijskog plana Zavoda. Pored navedenih ugovora Dom zdravlja i Zavod zaključili su 16. 3. 2023. godine Aneks ugovora o transferu sredstava za sufinanciranje specijalističkog stažiranja iz obiteljske medicine. Po ovom Aneksu Zavod je izvršio jednokratnu isplatu od 40.000 KM po jednoj specijalizaciji. Iskazani prihod odnosi se na prihod za 12 mjeseci 2023. godine.

Sukladno odredbama ugovora Dom zdravlja obvezan je voditi propisane evidencije i izvješća iz oblasti zdravstva po vrsti, postupku i sadržaju temeljne medicinske dokumentacije, načinu prikupljanja, obrade, korištenja, zaštite i čuvanja podataka iz evidencija, kao i drugu dokumentaciju predviđenu ovim ugovorom uključujući i podatke za izradu obračuna sredstava u zdravstvu na propisanim tiskanicama. **Nije prezentirano da je Dom zdravlja vodio propisane evidencije i izvješća iz oblasti zdravstva sukladno odredbama Ugovora zaključenog sa Zavodom.**

Preporuka:

- ***potrebno je da Dom zdravlja vodi propisane evidencije i izvješća sukladno zaključenom ugovoru sa Zavodom.***

U cilju zaštite prava osiguranih osoba Zavod ima pravo nadzora i kontrole po osnovu poštivanja ugovornih obveza (članak 23. ugovora) u smislu pružanja zdravstvene zaštite i provedbe racionalnog i namjenskog korištenja sredstava za zdravstvenu zaštitu. Zavod ima pravo na kontrolu primjene ugovornih obveza sukladno Pravilniku o načinu provođenja nadzora, te kontrolu vršiti i kroz IZIS. Tijekom 2023. godine nije vršena kontrola ugovornih obveza od Zavoda.

Prihodi od pruženih zdravstvenih usluga najvećim dijelom ostvareni su po osnovu usluga medicinske dijagnostike, pregleda radnika, usluge laboratorija, usluge službe hitne medicinske pomoći, usluge higijensko-epidemiološke službe i liječničkih uvjerenja. Na temelju Odluke Upravnog vijeća iz 2011. godine usvojene su cijene usluga Doma zdravlja. Cjenikom zdravstvenih usluga obuhvaćene su usluge (laboratorijska dijagnostika, RTG srca, EKG, pregled specijaliste, mikrobiološka dijagnostika), izdavanje liječničkih uvjerenja i izdavanje sanitarnih knjižica. Za sve ostale usluge primjenjivan je Federalni cjenik zdravstvenih usluga. Odlukom Upravnog vijeća od 6. 2. 2024. godine usvojen je novi cjenik zdravstvenih usluga. Uvidom u uzorak ispostavljenih faktura o izvršenim uslugama utvrđili smo da cijena pojedinačnih usluga odgovara cijenama definiranim Cjenikom usluga.

U okviru prihoda od pruženih zdravstvenih usluga iskazani su prihodi po temelju primljenih donacija od Vlade Hercegovačko-neretvanske županije (325.000 KM) i Grada Čapljina (140.000 KM).

Sredstva od Vlade Hercegovačko-neretvanske županije su doznačena na ime sufinanciranja obveza iz potpisanih kolektivnih ugovora iz oblasti zdravstva (sredstva su odobrena Gradu Čapljina za Dom zdravlja, te su doznačena Domu zdravlja od Grada Čapljine), a sredstva od Grada Čapljine kao finansijska potpora za redovito poslovanje. Sredstva su odobravana na temelju Odluke Vlade Hercegovačko-neretvanske županije i Zaključaka grada Čapljina, kojima je utvrđena obveza dostavljanja izvješća o namjenskom utrošku sredstava. Vlada Hercegovačko-neretvanske županije odobrila je i doznačila ukupno 348.000 KM, od čega je u 2023. godini za definiranu namjenu utrošeno 325.000 KM, a 23.000 KM je iskazano na odgođenim prihodima. Dom zdravlja je sačinio i podnio izvješća o namjenskom utrošku sredstava dobivenih od Vlade Hercegovačko-neretvanske županije. Također, sačinjena su i podnesena izvješća o utrošenim sredstvima dobivenim od Grada Čapljine. Revizijom smo utvrdili da su sredstva utrošena za tekuće poslovanje.

Dom zdravlja je prihode od donacija koji se izravno prikazuju u prihod, u ukupnom iznosu od 488.000 KM, evidentirao i iskazao u okviru prihoda od prodaje nepovezanim stranama na domaćem tržištu,¹² što nije sukladno Pravilniku o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva, kojim je propisano da se prihodi od donacija iskazuju u okviru grupe konta 652 – Prihodi od donacija.

Preporuka:

- prihode ostvarene po temelju donacija koji se izravno priznaju u prihod evidentirati i iskazivati sukladno Pravilniku o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva, s ciljem njihovog točnog iskazivanja u finansijskim izvješćima.**

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 24.386 KM. Najvećim dijelom odnose se na prihod vezan za prijenos s odgođenih prihoda sukladno odredbama MRS-a 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanja državne pomoći (20.311 KM).

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvješćima iskazani su rashodi u iznosu od 4.759.927 KM. Struktura rashoda prikazana je u tabeli:

	KM	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
RASHODI		4.759.927	4.382.227
Poslovni rashodi		4.713.596	4.381.891
Troškovi sirovina i materijala		222.770	248.470
Troškovi energije i goriva		101.746	127.696
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja		4.206.948	3.823.084
Amortizacija		80.570	70.145
Troškovi primljenih usluga		53.143	58.086
Ostali poslovni rashodi i troškovi		48.419	54.410
Ostali rashodi i gubici		46.331	336

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 4.713.596 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su za 331.705 KM.

¹² Grupa konta 611

6.1.2.1.1 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 222.770 KM, a najznačajnije stavke u njihovoj strukturi su: medicinski i sanitetski materijal (61.942 KM), laboratorijski materijal (50.442 KM) i lijekovi (47.417 KM).

Za nabavu medicinskog i sanitetskog materijala, laboratorijskog materijala i lijekova nisu provedeni postupci javnih nabava, niti su zaključeni ugovori sa dobavljačima (detaljnije u točki 7. Izvješća). Nabava se najvećim dijelom vrši se na temelju narudžbenice i ispostavljenih faktura od dobavljača Inel d.o.o. Mostar i Inel-med d.o.o. Mostar.

Prilikom nabavke medicinskog i sanitetskog materijala, laboratorijskog materijala i lijekova za cjelokupne nabavljene količine terećeni su rashodi razdoblja, bez zaduživanja zaliha, iako one stvarno nisu utrošene u momentu nabave, već se određeno vrijeme nalaze na zalihamu i odjeljenjima za čije potrebe su nabavljeni. Navedeno za posljedicu može imati podcijenjene zalihe i finansijski rezultat, a precijenjene rashode (detaljnije u točki 6.2.2.1 Izvješća).

6.1.2.1.2 Troškovi energije i goriva

Utrošena energija i gorivo iznose 101.746 KM, a najvećim dijelom se odnose na: električnu energiju (47.312 KM), gorivo i maziva (39.677 KM) i lož ulje za grijanje (12.901 KM).

Nabava goriva se vrši na temelju ugovora s dobavljačem „HOLDINA“ d.o.o. Sarajevo, koji je zaključen nakon provedenog postupka javne nabave.

Dom zdravlja raspolaže sa devet službenih vozila od čega su četiri sanitetska vozila, čija upotreba tijekom 2023. godine nije bila regulirana unutarnjim aktom. Dom zdravlja ima uspostavljenu mjesečnu evidenciju ostvarene kilometraže i potrošnje goriva za koju je zadužen glavni vozač.

Uvidom u revizorski uzorak ovih troškova konstatirali smo da su oni nastali i evidentirani na temelju faktura ispostavljenih sukladno ugovorima.

Za nabavu lož-ulja za grijanje nije proveden postupak javnih nabava, niti je zaključen ugovor sa dobavljačem (obrazloženo u točki 7. Izvješća). Nabava se izvršila jednokratno na temelju ispostavljene fakture od dobavljača Sušak benz 2 d.o.o. Čapljina.

6.1.2.1.3 Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 4.206.948 KM, što je za 383.864 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Strukturu ovih troškova čine:

	KM	KM
	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	4.206.948	3.823.084
Bruto plaće zaposlenih	3.748.916	3.406.131
Ostale naknade zaposlenih	335.729	313.064
Troškovi os. angažiranih fizičkih osoba, uključujući čl. odbora	122.303	103.889

Obračun plaća i naknada zaposlenih uređen je Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Hercegovačko-neretvanske županije¹³ i Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika iz djelatnosti doktora medicine i stomatologije na području Hercegovačko-neretvanske županije¹⁴ (u daljem tekstu: Kolektivni ugovori) i Pravilnikom o radu. Sukladno odredbama Kolektivnih ugovora i Pravilnika o radu, plaće za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoje se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće (dodatak na plaću).

¹³ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanske županije“, br. 14/23

¹⁴ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanske županije“, br. 7/22

Osnovna plaća predstavlja umnožak neto satnice utvrđene kolektivnim ugovorom, mjesecnog fonda sati i odgovarajućeg koeficijenta složenosti u koji su razvrstani poslovi koje radnik obavlja (koeficijenti su definirani u rasponu od 1,30 do 5,60). Kolektivnim ugovorima koji su doneseni u 2021. i 2022. godini, utvrđena je najniža satnica u iznosu od 2,30 KM koja se primjenjivala tokom prvih jedanaest mjeseci 2023. godine (najniža satnica za mjesec prosinac je iznosila 2,38 KM). Osnovna plaća zaposlenika povećava se za svaku godinu radnog staža za 0,5%, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.

Plaća ravnatelja je sukladno Statutu utvrđena Odlukom Upravnog vijeća od 28. 12. 2022. godine, kojom je definiran obračun plaće po koeficijentu 5,5.

Najviša isplaćena neto plaća iznosila je 4.450 KM, najniža 648 KM, dok je prosječna neto plaća iznosila 1.898 KM.

Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu definirano je da puno radno vrijeme radnika traje 37,5 sati tjedno i da je raspoređeno na pet dana u tjednu, u pravilu od ponedjeljka do petka. Za poslove koji se obavljaju u smjenskom radu ili poslove koji zahtijevaju drugačiji raspored dnevnog, odnosno tjednog i mjesecnog radnog vremena poslodavac može odrediti drugačiji dnevni, tjedni i mjesecni raspored radnog vremena sukladno Zakonu o radu, županijskom propisu kojim je uređen početak, završetak ii raspored radnog vremena zdravstvenih ustanova koje imaju status ugovorne zdravstvene ustanove, a u smislu članka 181. stavak (8) Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Ovim propisima utvrđeno je da zaposlenici imaju pravo na odmor tijekom radnog vremena u trajanju od 30 minuta, te da se vrijeme odmora ne uračunava u radno vrijeme.

Odlukom o radnom vremenu od 3. 2. 2020. godine utvrđeno je radno vrijeme u Domu zdravlja u trajanju od 37,5 sati tjedno od 7:00 do 15:00 sati, izuzev službi koje rade u smjenama (vrijeme pauze od 30 minuta uključeno je u dnevno radno vrijeme). Istom odlukom je definirano da je rad Odjela radiolečko-ultrazvučne dijagnostike organiziran u dvije smjene i to: prva smjena od 7:00 do 13:00 sati i druga smjena od 13:00 do 19:00 sati. Radno vrijeme za zaposlenike koji rade u Službi hitne medicinske pomoći je organiziran kao rad u turnusima po 12 sati u ciklusu 12-24-12-48. Radno vrijeme za ostale organizacijske jedinice - službe utvrđeno je u jednoj smjeni i to u periodu od 7:00 do 15:00 sati. Radno vrijeme Doma zdravlja uređeno je sukladno odredbama Kolektivnih ugovora i Pravilniku o radu.

Odredbama Zakona o radu definirano je da je poslodavac dužan svakodnevno voditi evidenciju o zaposlenicima i drugim osobama angažiranim na radu. Sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu¹⁵ evidencija o radnom vremenu mora sadržavati sljedeće podatke: ime i prezime, datum, početak i završetak rada, vrijeme i sate zastaja i prekida rada, ukupno radno vrijeme, vrijeme terenskog rada, vrijeme pripravnosti i neprisustva na poslu (odmor, neradni dani i praznici, spriječenost zbog privremene nesposobnosti za rad, plaćeno i neplaćeno odsustvo itd.). Također, poslodavac je dužan voditi i posebne podatke o radnom vremenu od kojih zavisi ostvarivanje pojedinih prava iz radnog odnosa (noćni rad, smjenski rad, rad u dane blagdana i sl.).

Tijekom 2023. godine Dom zdravlja nije imao uspostavljene evidencije o radnom vremenu za zaposlenike sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu. Konstatirano je da je tijekom 2023. godine glavna sestra u formi Rasporeda rada zaposlenika dostavljala računovodstvu mjesecne podatke za rad zaposlenika – satnica rada koji su bili temelj za obračun plaće. Raspored rada zaposlenika sadrži podatke o početku rada i završetku rada i odsustva u slučaju korištenja godišnjeg odmora ili praznika, bolovanja i slično, odnosno ne sadrži sve podatke koji su propisani Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu.

U vezi s tim, u Domu zdravlja je izvršen inspekcijski nadzor 14. 9. 2023. godine od Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi Hercegovačko-neretvanske županije, kojim je utvrđeno da se ne vrši evidencija radnog vremena sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu. Zbog toga je Domu zdravlja izdat prekršajni nalog sa jedinstvenom novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM.

¹⁵ „Sl. novine FBiH”, br. 92/16

Tijekom 2023. godine Dom zdravlja nije imao uspostavljene evidencije o radnom vremenu zaposlenika, što nije sukladno Zakonu o radu i Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu, kojim je propisana obveza vođenja i sadržaj evidencija o radnom vremenu. Napominjemo da evidencije o radnom vremenu sadrže podatke od kojih zavisi ostvarivanje pojedinih prava iz radnog odnosa.

Prezentirano je da je Dom zdravlja od siječnja 2024. godine uspostavio evidencije o radnom vremenu. Uvidom u evidencije o radnom vremenu za siječanj 2024. godine konstatirali smo da se vode na način da je kod svih zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i završetka radnog vremena, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost.

Preporuka:

- *evidencije o radnom vremenu voditi sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu i na temelju njih vršiti obračun plaća.*

Kolektivnim ugovorima definirano je da poslodavac može nagraditi radnika po osnovu ostvarenih ušteda, racionalizacija i inovacija u procesu rada, kao i po osnovu neprekidnog rada (jubilarna nagrada), a u skladu s Pravilnikom o radu i raspoloživim finansijskim sredstvima. Pravilnikom o radu utvrđeno je da Dom zdravlja može nagraditi i stimulirati radnika povodom vjerskih, nacionalnih i državnih blagdana, po osnovu ostvarenih ušteda, racionalizacija i inovacija u procesu rada, zbog natprosječnih rezultata u radu kroz povećanje plaće do 20% od osnovne plaće. Za stimulacije po osnovu natprosječnih rezultata u radu radnika, ostvarenih ušteda u radu, racionalizacije i inovacija u procesu rada odlučuje ravnatelj Doma zdravlja na prijedlog voditelja odjela i šefova službi.

Prema prezentiranim podacima, Dom zdravlja je tijekom cijele 2023. godine isplaćivao svim zaposlenicima stimulacije po osnovu mjesečnih neizostanaka sa posla tj. ostvarivanja punog mjesecnog fonda sati u visini od 10% na osnovnu plaću zaposlenika, što ukupno iznosi neto 224.337 KM. Isplate su vršene na temelju Odluke ravnatelja od 18. 10. 2007. godine kojom je definirano povećanje osnovne plaće za 10% svim zaposlenicima za mjesečni neizostanak sa posla, tj. ostvarivanje punog mjesecnog fonda sati. U preambuli odluke pozivaju se na članak 26. Statuta, a u svezi članka 27. Pravilnika o plaćama i drugim naknadama zaposlenika (akti nisu na snazi).

Odluka ravnatelja na osnovu koje je vršen obračun i isplata stimulacija nije sukladna Zakonu o radu, Kolektivnim ugovorima i Pravilniku o radu. To je za posljedicu imalo obračun i isplatu stimulacija zaposlenicima u neto iznosu od 224.337 KM koje nisu sukladne Zakonu o radu, Kolektivnim ugovorima i Pravilniku o radu.

Preporuka:

- *obračun i isplatu plaće vršiti sukladno Zakonu o radu, Kolektivnim ugovorima i Pravilniku o radu.*

Ostale naknade zaposlenih iskazane su u iznosu od 335.729 KM i njihovu strukturu najvećim djelom čine: naknade za topli obrok (191.770 KM) i naknade za prijevoz na posao i sa posla (97.195 KM).

Naknade za topli obrok iskazane su u iznosu od 191.770 KM. Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu definiran je obračun naknade za topli obrok u iznosu od 1,0 % od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Dnevni iznos naknade za prehranu ili novčana procjena osiguranog toplog obroka utvrđuje se do 31. 12. u tekućoj godini za narednu godinu i primjenjuje se za cijelu narednu godinu. Odlukom ravnatelja od 30. 12. 2022. godine utvrđena je novčana naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) u iznosu od 1% prosječne neto plate isplaćene u FBiH, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku važećem na dan isplate. Istom Odlukom je definirano da novčana naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) iznosi 9,11 KM za svaki dan proveden na radu i da se primjenjuje od 1. 1. 2023. godine.

Konstatirali smo da Odluka nije usklađena sa odredbama Kolektivnih ugovora i Pravilnika o radu u dijelu utvrđenog iznosa naknade za topli obrok i da iznos od 9,11 KM ne odgovara iznosu od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku u razdoblju kada je Odluka donesena (prema podacima od 21. 12. 2022. godine prosječna neto plaća isplaćena za listopad 2022. godine iznosila je 1.139 KM¹⁶). Zbog navedenog utvrdili smo da se obračun i isplata naknada za topli obrok nisu vršili sukladno odredbama Kolektivnih ugovora i Pravilnika o radu.

Preporuka:

- **visinu toplog obroka utvrditi sukladno Kolektivnim ugovorima i Pravilniku o radu.**

Naknade za prijevoz na posao i sa posla iskazane su u iznosu od 97.195 KM. Kolektivnim ugovorima definirano je da zaposlenik ima pravo na prijevoz ili naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla u skladu sa Pravilnikom o radu. Pravilnikom o radu od 2019. godine definirano je da zaposlenici čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje dva kilometra, a što se utvrđuje Rješenjem poslodavca, imaju pravo na naknadu troškova prijevoza u iznosu od 0,10 KM po prijeđenom kilometru prema utvrđenoj udaljenosti (računajući u oba smjera) a najviše do iznosa od 100 KM mjesечно. Udaljenost mjesta stanovanja do mjesta rada utvrđuje se potvrdom Auto Moto Saveza BiH (AMS BiH) ili druge stručne organizacije koja raspolaže podacima o udaljenostima koju će dostaviti zaposlenik. Obavljenom revizijom konstatirano je da se nisu donosila rješenja o priznavanju prava na naknadu za prijevoz, te da se pravo na ovu naknadu ostvaruje na temelju potvrde o prebivalištu i potvrde prijevoznika o visini cijene dnevne karte na relacijama putovanja zaposlenika od mjesta stanovanja do mjesta rada, što nije sukladno Pravilniku o radu. Osim toga, zaposlenici nisu dostavili potvrdu kojom se utvrđuje udaljenost mjesta stanovanja do mjesta rada. Utvrdili smo da se visina naknade obračunava kao umnožak broja radnih dana i cijene dnevne karte na određenoj relaciji, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o radu. Konstatirano je da pravo na naknadu troškova prevoza nije priznavano sukladno odredbama Pravilnika o radu.

Preporuka:

- **o pravu na naknadu za prijevoz na posao i sa posla odlučivati rješenjem, sukladno odredbama Pravilnika o radu.**

Troškovi ostalih angažiranih fizičkih osoba, uključujući članove odbora iskazani su u neto iznosu 122.303 KM, a imaju sljedeću strukturu: troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu i dopunskom radu u iznosu od neto 116.959 KM i troškovi naknada članovima Upravnog vijeća u iznosu od neto 5.344 KM.

Naknade po osnovu ugovora o djelu i dopunskom radu iskazane su u iznosu od 122.303 KM. Dom zdravlja je u tijeku 2023. godine zaključio 14 ugovora o djelu i dva ugovora o dopunskom radu. Ugovori o djelu i ugovori o dopunskom radu su zaključeni za radna mjesta koja nisu sistematizirana Pravilnikom o radu (specijalista pneumoftiziologije, specijalista hirurgije, specijalista neuropsihijatrije, specijalista otorinolaringologije i specijalista oftalmolog).

Naknade članovima Upravnog vijeća iskazane su u iznosu od 5.344 KM. Obračun i isplata ovih naknada vrši se u mjesecnom iznosu od 150 KM za predsjednika Upravnog vijeća i 100 KM za članove. Člankom 64. Zakona o zdravstvenoj zaštiti definirano je da mjesecnu naknadu za rad predsjednika i članova upravnog vijeća zdravstvenih ustanova u svojini općine utvrđuje općinsko vijeće, na prijedlog općinskog načelnika. **Nije prezentirana dokumentacija kojom je utvrđena visina naknade članovima Upravnog vijeća i koja je temelj za obračun i isplatu ovih naknada.** Upravno vijeće održalo je tri sjednice, a naknade članovima Upravnog vijeća su isplaćivane svaki mjesec.

Preporuka:

- **obračun i isplatu naknada članovima Upravnog vijeća vršiti sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti.**

¹⁶ „Sl. novine Federacije BiH“, br. 101/22

6.1.2.1.4 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 80.570 KM, od čega se na amortizaciju stalnih sredstava nabavljenih iz vlastitih izvora odnosi 60.252 KM, a amortizaciju na donirana sredstva 20.318 KM.

Prema članku 7. Pravilnika o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva utvrđen je sadržaj pozicija u Izvješću o ukupnom rezultatu za razdoblje (Račun dobiti i gubitka). Dom zdravlja je cijelokupan iznos amortizacije za 2023. godinu iskazao u Računu dobiti i gubitka u okviru pozicije amortizacije nematerijalne imovine. Prema knjigovodstvenim evidencijama iskazana amortizacija u cijelosti se odnosi na nekretnine, postrojenja i opremu. **Zbog navedenog konstatiramo da su troškovi amortizacije nematerijalne imovine u Računu dobiti i gubitka precijenjeni za 80.570 KM, a troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme podcijenjeni za isti iznos, bez utjecaja na finansijski rezultat. Navedeno nije sukladno Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva.**

Preporuka:

- *rashode amortizacije u Izvješću o ukupnom rezultatu za razdoblje (Račun dobiti i gubitka) iskazivati sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva.*

6.1.2.1.5 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 53.143 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove ostalih usluga (25.415 KM) i troškove komunalnih usluga (13.518 KM).

Troškovi ostalih usluga najvećim dijelom obuhvaćaju usluge servisiranja motornih vozila, koji su nastali na osnovu provedenog otvorenog postupka nabave za ove usluge i zaključenog ugovora.

6.1.2.2 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 46.331 KM, a najznačajnije stavke u njihovoј strukturi su: troškovi rezerviranja za otpremnine (26.738 KM) i rashodi po osnovu ispravke vrijednosti (15.935 KM).

Troškovi rezerviranja za otpremnine izvršeni su sukladno Odluci ravnatelja od 5. 2. 2024. godine kojom je definirano da se izvrši rezerviranje iznosa u vrijednosti od 26.738 KM na ime otpremnine za dva zaposlenika kojima je već prestao radni odnos zbog stjecanja uvjeta za odlazak u mirovinu. Rješenja o isplati otpremnine donešena su 31. 5. 2023. godine i 22. 11. 2023. godine, odnosno na dan kada su zaposlenici stekli uvjete odlaska u mirovinu. Kolektivnim ugovorima utvrđeno je da se zaposleniku koji odlazi u mirovinu isplaćuje otpremnina u visini najmanje tri prosječne neto plaće isplaćene zaposleniku u posljednjih pet mjeseci. Pravilnikom o radu definirano je da zaposlenik koji odlazi u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini od najmanje pet prosječnih neto plaća isplaćenih zaposleniku u posljednjih pet mjeseci. Uvidom u rješenja o isplati otpremnine radi odlaska u mirovinu, konstatirali smo da je zaposlenicima utvrđeno pravo na otpremninu u visini pet plaća isplaćenih posljednjih pet mjeseci. **Dom zdravlja je naknade za otpremnine tretirao kao rezerviranja za otpremnine i evidentirao troškove rezerviranja u korist odgođenih prihoda, što nije sukladno Pravilniku o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva.**

Imajući u vidu da se ovdje ne radi o rezerviranjima za buduće troškove, nego o troškovima koji su nastali temeljem prestanka radnog odnosa, nije bilo temelja da se troškovi u iznosu od 26.738 KM (iznos odgovara naknadi za otpremnine po osnovu prethodno navedena dva rješenja) evidentiraju kao rezerviranje i odgođeni prihod, nego je trebalo priznati troškove za otpremnine u okviru troškova plaća i ostalih primanja zaposlenih i drugih fizičkih osoba, u korist obveza po temelju tih naknada.

Preporuka:

- *troškove za otpremnine evidentirati i iskazivati sukladno Pravilniku o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva.*

6.1.3 Financijski rezultat

Dom zdravlja je u 2023. godini iskazao pozitivan financijski rezultat (višak prihoda nad rashodima) u iznosu od 2.117 KM. Do okončanja revizije nije prezentirana odluka Upravnog vijeća o rasporedu poslovnog rezultata (preporuka za navedeno dana je u okviru točke 6.2.3 Izvješća).

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat jer:

- knjigovodstveno evidentiranje zaliha i utroška zaliha nije vršeno sukladno MRS-u 2 – Zalihe, i Konceptualnom okviru za financijsko izvješćivanje (točka 6.2.2.1 Izvješća);
- nije izvršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja starija od godinu dana (85.979 KM) sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti (točka 6.2.2.2 Izvješća).

Skrećemo pažnju da je navedeno imalo za posljedicu iskazivanje pozitivnog finansijskog rezultata za 2023. godinu.

Dom zdravlja ima akumulirani nepokriveni višak rashoda nad prihodima iz prethodnog razdoblja (akumulirani gubitak do visine kapitala) u iznosu od 235.783 KM. Ukupne obveze na 31. 12. 2023. godine iznosile su 1.216.661 KM, od čega se na tekuće obveze odnosi 842.632 KM, dok je tekuća imovina iznosila 912.969 KM (na računima i u blagajni, iskazano stanje 477.043 KM). Navedeno ukazuje na to da Dom zdravlja tekućim sredstvima nije u mogućnosti blagovremeno izmirivati dospjele obveze. Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2023. godine iznosio je 1,08. Skrećemo pažnju na to da bi koeficijent tekuće likvidnosti trebao iznositi više od 2, odnosno da Dom zdravlja ima dvostruko više gotovine, potraživanja i zaliha nego što su kratkoročne obveze koje dolaze na naplatu.

6.2 BILANCA STANJA – IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilance iskazana je u sljedećoj tabeli:

	u KM	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
DUGOROČNA IMOVINA		1.000.053	1.047.095
Nekretnine, postrojenja i oprema		999.630	1.046.672
Nematerijalna imovina		423	423

Pravilnikom o računovodstvenim politikama Doma zdravlja iz 2011. godine utvrđeno je da se materijalna stalna sredstva početno vrednuju po trošku nabave. Nakon početnog priznavanja mjerjenje se vrši metodom nabavne vrijednosti. Također, mjerjenje nematerijalnih stalnih sredstva prilikom i nakon početnog priznavanja vrši se metodom nabavne vrijednosti.

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 999.630 KM. Struktura i promjene nekretnina, postrojenja i opreme prikazani su u tabeli:

	Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenje i oprema	Transportna sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1	Nabavna vrijednost					
	na 1. 1. 2023.	52.370	1.021.047	2.340.348	776.480	4.190.245
	- izravna povećanja u 2023.	0	23.400	10.128	0	35.528
	- prijenos sa pripreme	0	0	0	0	0
	- otuđenje i rashodovanje	0	0	0	0	0
	na 31. 12. 2023.	52.370	1.044.447	2.350.476	776.480	4.223.774
2	Akumulirana amortizacija					
	na 1. 1. 2023.	0	603.873	2.026.554	513.146	3.143.574
	- amortizacija za 2023.	0	15.555	47.654	17.362	80.570
	- otuđenje i rashodovanje	0	0	0	0	0
	na 31. 12. 2023.	0	619.428	2.074.208	530.508	3.224.144
3	Neto knjigovodstvena vrijednost					
	na 1. 1. 2023.	52.370	417.174	313.794	263.334	1.046.672
	na 31. 12. 2023.	52.370	425.019	276.268	245.972	999.630

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (članak 16) propisano je da su poslovne knjige jednoobrazne evidencije o stanju i promjenama na imovini, obvezama, kapitalu, prihodima i rashodima pravnih osoba, da se vode za poslovnu godinu i predstavljaju temelj za izradu finansijskih izvješća. Člankom 18. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da se pomoćne knjige u pravilu vode posebno, a u pomoćnoj knjizi u kojoj se vodi evidencija o materijalnoj imovini, imovina se iskazuje u količinama i novčanim iznosima. **Dom zdravlja nije uspostavio pomoćnu knjigu stalnih sredstava, što nije sukladno člancima 16. i 18. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Zemljište je iskazano u iznosu od 52.370 KM, a prema prezentiranim informacijama odnosi se na zemljište ispod i u krugu centralnog objekta Doma zdravlja.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 425.019 KM i odnose se na lokalitet gdje je smješten centralni objekt. Povećanje građevinskih objekata u iznosu od 23.400 KM odnosi se na sanaciju krovista na zgradici Doma zdravlja. Smanjenje vrijednosti građevinskih objekta izvršeno je za iznos obračunate amortizacije (15.555 KM).

Osim pružanja usluga u centralnom objektu, Dom zdravlja pruža usluge u dvije područne ambulante u objektima mjesnih zajednica Višići i Domanovići, sa kojima nema zaključene ugovore kojima bi se regulirala međusobna prava i obveze. Dom zdravlja plaća utrošenu električnu energiju i komunalne usluge za područne ambulante.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 276.268 KM, a čine ih najvećim dijelom medicinska oprema. Povećanje u iznosu od 10.128 KM odnosi se na nabavu opreme. Smanjenje vrijednosti opreme izvršeno je za iznos obračunate amortizacije (47.654 KM).

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 245.972 KM, a odnose se na devet vozila, od čega su četiri sanitetska i pet putničkih vozila. Smanjenje vrijednosti izvršeno je za iznos obračunate amortizacije (17.362 KM).

Dom zdravlja nije uspostavio pomoćnu knjigu stalnih sredstava u kojoj se vodi evidencija o stalnim sredstvima, koja se iskazuje u količinama i novčanim iznosima. To nije sukladno člancima 16. i 18. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Amortizacija stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 80.570 KM, a vrši se linearnom metodom otpisa stalnih sredstava, za svako sredstvo pojedinačno tijekom procijenjenog korisnog vijeka sredstva. Materijalna i nematerijalna stalna sredstva otpisuju se (amortiziraju) na temelju procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na temelju procjene pritjecanja ekonomskih koristi po osnovu korištenja i upotrebe stalnih sredstava.

Umanjenje vrijednosti sredstava

Zakonom o računovodstvu i reviziji (člancima 27. do 29.) utvrđena je obveza procjenjivanja vrijednosti imovine, obveza i kapitala u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, kao i da procjenu mogu vršiti ovlaštene osobe - procjenitelji. Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacijsku ili poslovnu vrijednost pravnih osoba imovine, obveza i kapitala, a na temelju vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene budućih novčanih primitaka i izdataka sukladno pravilima struke.

Također, MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine definirano je da na kraju svakog izvještajnog razdoblja subjekt procjenjuje ima li indicija da je vrijednost neke imovine umanjena, a ako takve indicije postoje subjekt je dužan izvršiti formalnu procjenu nadoknadivog iznosa. Ova obveza definirana je člankom 10. Pravilnika o računovodstvenim politikama Doma zdravlja, koji je bio na snazi tijekom revidirane godine.

Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u poslovnim knjigama Doma zdravlja iskazana je u neto iznosu od 1.000.053 KM. Dom zdravlja na datum bilance, kao ni prethodnih godina, nije vršio procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, sukladno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o računovodstvenim politikama Doma zdravlja. Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja bi se utvrdila sukladno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o računovodstvenim politikama, može se razlikovati od iskazane.

Preporuka:

- *na datum bilance vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

Vlasništvo nad nekretninama

U poslovnim knjigama Doma zdravlja evidentirano je zemljište i građevinski objekt. Zemljište je prema ZK izvatu br. 1445 od 3. 3. 2010. godine u vlasništvu Bosne i Hercegovine (parcele 434/1 i 434/2 ukupne kvadrature 127 m²). Prema Posjedovnom listu br. 1476 od 26. 2. 2010. godine nositelj prava za objekt i dvorište (parcela 2.671, zgrada kvadrature br. 1.575 m² i ekonomsko dvorište kvadrature 3.662 m²) je Dom zdravlja 26. oktobar. S obzirom na podatke iskazane u ZK izvatu i Posjedovnom listu, nije moguće potvrditi da se odnosi na zemljište i građevinski objekt iskazan u poslovnim knjigama Doma zdravlja (nije prezentirana dokumentacija novijeg datuma).

Općina Čapljina (kao nositelj prava raspolaganja) i Dom zdravlja (kao korisnik) zaključili su 8. 12. 2010. godine Ugovor o prijenosu prava korištenja na građevinskom zemljištu u državnom vlasništvu. Ovim Ugovorom bez naknade je preneseno na korištenje Domu zdravlja zemljište u svrhu reguliranja zemljišno-knjižnog stanja i nastavka neometanog obavljanja djelatnosti Doma zdravlja. Člankom 4. Ugovora definirano je da će se na temelju ovog Ugovora izvršiti odgovarajuće knjiženje prava korištenja na ime Doma zdravlja. **Nije prezentirano da je Dom zdravlja u prethodnom razdoblju poduzimao aktivnosti na uknjižbi prava korištenja nad zemljištem, sukladno Ugovoru zaključenom s Općinom Čapljina 2010. godine.**

U knjigovodstvenoj evidenciji evidentiran je građevinski objekt čija je nabavna vrijednost u Bilanci stanja na 31. 12. 2023. godine iznosi od 1.044.447 KM, iako za njega Dom zdravlja ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu. Dom zdravlja nije poduzeo aktivnosti na uknjižbi prava korištenja nad zemljištem, sukladno Ugovoru zaključenom s Općinom Čapljina 2010. godine.

Osim toga, Dom zdravlja pruža usluge u dvije područne ambulante u objektima mjesnih zajednica Višići i Domanovići, s kojima nema zaključene ugovore kojima bi se regulirala međusobna prava i obveze (Dom zdravlja plaća utrošenu električnu energiju i komunalne usluge za područne ambulante).

Preporuke:

- *osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja građevinskog objekta knjigovodstveno evidentiranog u poslovnim knjigama, i poduzeti aktivnosti na uknjižbi prava korištenja nad zemljištem sukladno Ugovoru o prijenosu prava korištenja na građevinskom zemljištu u državnom vlasništvu;*
- *regulirati prava i obveze za korištenje poslovnih prostora u kojima su smještene područne ambulante Višići i Domanovići.*

Hipoteke i založno pravo

Nije prezentirano da su nad nekretninama i pokretnim stvarima upisane hipoteke i založna prava u korist trećih osoba.

6.2.2 Kratkoročna imovina

6.2.2.1 Zalihe

Zalihe su iskazane u iznosu od 9.682 KM. I odnose se na zalihe lijekova, zavoja i sanitetskog materijala. Pravilnikom o računovodstvenim politikama, donesenim 2011. godine nije uređeno vrednovanje zaliha. Postupajući po preporukama iz Pisma menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije za 2023. godinu, u 2024. donesen je novi Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama kojim je uređeno vrednovanje zaliha.

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (članak 18.) propisano je da se pomoćne knjige vode posebno i da se evidencija o materijalnoj imovini u pomoćnim knjigama iskazuje u količini i vrijednosti. Dom zdravlja nije uspostavio materijalno knjigovodstvo zaliha kao pomoćnu knjigu u vidu analitičkih evidencija nabave, skladištenja, kvalitativne i kvantitativne kontrole do njihovog konačnog utroška. **Nabava sirovina i materijala (lijekovi, zavoj i ostali sanitetski materijal) njihova potrošnja, ni stanje zaliha na 31. 12. 2023. godine nije evidentirano kroz materijalno knjigovodstvo, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Prema odredbama MRS-a 2 – Zalihe, zalihe predstavljaju, između ostalog, osnovni i potrošni materijal koji će biti upotrijebljen u procesu proizvodnje ili pružanja usluga. Stanja i promjene vrijednosti zaliha računovodstveno se evidentiraju na kontima propisanim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva. Prema Konceptualnom okviru za finansijsko izvještavanje rashodi se priznaju u bilanci uspjeha kad dođe do smanjenja budućih ekonomskih koristi vezanih za smanjenje imovine ili povećanje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti, te se priznavanje rashoda odvija istovremeno s priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja imovine.

Na temelju uvida u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se nabave medicinskog i sanitetskog materijala, laboratorijskog materijala i lijekova u Glavnoj knjizi evidentiraju izravno kao rashod razdoblja, bez zaduživanja zaliha, iako one stvarno nisu utrošene u momentu nabave, već se određeno vrijeme nalaze na zalihama i odjeljenjima za čije potrebe su nabavljeni. To nije sukladno zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

Navedeno više dobiva na važnosti ako se uzme u obzir činjenica da Dom zdravlja nema uspostavljeno materijalno knjigovodstvo za ove zalihe. To upućuje da nije uspostavljena kontrola utroška zaliha sirovina i materijala. U glavnoj knjizi Doma zdravlja u 2023. godini iskazani su troškovi medicinskog i sanitetskog materijala (61.942 KM), laboratorijskog materijala (50.442 KM) i lijekova (47.417 KM), koje ne možemo potvrditi jer se u cijelosti evidentiraju na rashod razdoblja u momentu nabave, iako nisu stvarno utrošeni. Dakle, **utrošak sirovina i materijala nije evidentiran u razdoblju nastanka poslovnog događaja (u momentu potrošnje)**, već je po nabavi, kako je navedeno, iskazan trošak za ukupno nabavljene količine. Navedeno za posljedicu može imati podcijenjene zalihe i financijski rezultat, a precijenjene rashode u financijskim izvješćima za 2023. godinu.

Dom zdravlja nije uspostavio materijalno knjigovodstvo, a prilikom nabave medicinskog i sanitetskog materijala, laboratorijskog materijala i lijekova ne vrši se evidentiranje zaliha, nego se priznaje rashod, što nije sukladno MRS-u 2 – Zalihe, Konceptualnom okviru za financijsko izvješćivanje i Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Dom zdravlja nije vršio procjenu vrijednosti zaliha sukladno MRS-u 2 – Zalihe.

Preporuka:

- **uspostaviti materijalno knjigovodstvo zaliha sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, a nabavljene količine sirovina i materijala evidentirati sukladno zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe;**
- **knjigovodstveno evidentiranje rashoda medicinskog i sanitetskog materijala, laboratorijskog materijala i lijekova vršiti u momentu stvarnog utroška, radi fer i točnog iskazivanja imovine i financijskog rezultata, sukladno odredbama Konceptualnog okvira za financijsko izvješćivanje.**

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 134.896 KM. Najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja od Javnog komunalnog poduzeća Čapljina (82.116 KM), od Zavoda (11.232 KM) i od Ministarstva zdravstva HNŽ (10.837 KM).

Uvidom u dokumentaciju i dostavljenu analitiku kupaca konstatirali smo da u strukturi iskazanih potraživanja od kupaca ima najmanje 83.841 KM potraživanja koja su iz ranijeg razdoblja, odnosno starija su od godinu dana. **Dom zdravlja nije izvršio ispravku ovih potraživanja na teret rashoda razdoblja, kao ni procjenu očekivanih kreditnih gubitaka od nenaplaćenih potraživanja starijih od godinu dana u iznosu od 83.841 KM, sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja i financijskog rezultata.** To za posljedicu ima podcijenjene rashode, što je imalo utjecaja i na financijski rezultat.

Prema odredbama Zakona o računovodstvu pravne osobe dužne su da prije sastavljanja finansijskih izvješća usuglase međusobna potraživanja i obveze (konfirmacija salda). Povjeritelj je dužan da, prije sastavljanja finansijskih izvješća, dostavi dužniku spisak nenaplaćenih računa i potraživanja po drugim osnovama. **Potraživanja od kupaca nisu potvrđena putem konfirmacija salda sukladno članku 23. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Preporuke:

- **ispravku vrijednosti potraživanja starijih od godinu dana vršiti na teret rashoda tekućeg razdoblja, a na datum bilance procijeniti očekivane kreditne gubitke sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti, u cilju realnog iskazivanja imovine i financijskog rezultata;**
- **prije sastavljanja finansijskih izvješća usuglasiti potraživanja putem konfirmacije salda sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenta na datum bilance je sljedeća:

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.	KM
Gotovina i gotovinski ekvivalenti:	477.043	87.761	
Transakcijski računi – domaća valuta	397.911	6.733	
Transakcijski račun – strana valuta	78.324	80.094	
Blagajna – domaća valuta	780	906	
Ostala novčana sredstva – Hercegovačka banka	28	28	

Novac i novčani ekvivalenti odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i novac u blagajni.

Dom zdravlja ima otvorene transakcijske račune za unutarnji platni promet kod UniCredit Bank d.d. Mostar (transakcijski u domaćoj i stranoj valuti) i jedan račun u Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo. Stanje novca na transakcijskim računima potvrđeno je izvodima banaka.

Iskazano je značajno stanje novca na datum bilance, s obzirom na to da su 27. 12. 2023. godine doznačena sredstva Domu zdravlja u iznosu od 364.315 KM, od Zavoda po osnovu Aneksa zaključenog 22. 12. 2023. godine (na ime povećanja troškova rada uzrokovanih primjenom Kolektivnog ugovora i povećanjem cijena potrošnog i drugog medicinskog materijala).

Blagajna (domaća valuta) odnosi se na glavnu blagajnu. Gotov novac, ostvaren obavljanjem registrirane djelatnosti, uplaćuje se na transakcijski račun sukladno članku 20. Zakona o unutarnjem platnom prometu¹⁷ i člankom 8. Uredbe o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem.¹⁸

6.2.2.4 Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala imovina i potraživanja uključujući i razgraničenja iskazana su u iznosu od 291.348 KM, a najvećim dijelom odnosi se na potraživanje od Zavoda u iznosu od 259.990 KM (tranša za 12. mjesec) po osnovu zaključenog Ugovora o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s pružanjem usluga zdravstvene zaštite za 2023. godinu. **Iskazana potraživanja nisu potvrđena putem konfirmacije salda sukladno članku 23. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (preporuka dana u točki 6.2.2.2 Izvješća).**

6.2.3 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.	u KM
KAPITAL	696.361	694.244	
Ostali oblici vlasničkog kapitala	831.808	831.808	
Akumulirani, neraspoređeni višak prihoda iz prethodnih razdoblja	98.219	98.219	
Akumulirani, nepokriveni višak rashoda iz prethodnih razdoblja	(235.783)	0	
Višak rashoda tekućeg razdoblja	0	(235.783)	
Višak prihoda iz tekućeg razdoblja	2.117	0	

U okviru pozicije Ostali oblici vlasničkog kapitala iskazana su stanja konta Glavne knjige Poslovni fond formiran po osnovu revalorizacije (463.207 KM) i Poslovni fond za druge namjene (368.601 KM). Prema pismenoj Izjavi ravnatelja od 12. 2. 2024. godine nema dokumentacije po navedenom, a knjiženja datiraju iz razdoblja prije 40 i više godina. Također, nisu prezentirani ni nalozi za knjigovodstveno evidentiranje. Prema podacima iz sudskog registra, Dom zdravlja nema upisan temeljni kapital. Nije prezentirano da je Dom zdravlja u prethodnom periodu poduzimao aktivnosti po pitanju upisa osnovnog kapitala u sudski registar.

¹⁷ „Sl. novine FBiH”, br. 48/15, 79/15 i 4/21

¹⁸ „Sl. novine FBiH”, br. 72/15 i 82/15

Akumulirani, neraspoređeni višak prihoda iz prethodnih razdoblja na 31. 12. 2023. godine iskazan je u iznosu od 98.219 KM. Nije donesena odluka o rasporedu akumuliranog neraspoređenog viška prihoda.

Akumulirani, nepokriveni višak rashoda iz prethodnih razdoblja iskazan je u iznosu od 235.783 KM i odnosi se na nepokriveni višak rashoda nad prihodima ostvaren za 2022. godinu.

Višak prihoda tekućeg razdoblja odnosi se na ostvareni rezultat tekuće godine. Do okončanja revizije nije donesena odluka o rasporedu dobiti.

Člankom 15. Statuta definirano je da u slučaju kada Dom zdravlja ostvari višak prihoda nad rashodima, koristiti će se za obavljanje i ulaganje u razvoj djelatnosti,¹⁹ o čemu odluku donosi Upravno vijeće. Kao što je navedeno u okviru točke 6.1.3 Izvješća, do okončanja revizije Upravno vijeće nije donijelo odluku o rasporedu viška prihoda nad rashodima. Istim člankom Statuta definirano je da u slučaju da se ostvari poslovni gubitak Upravno vijeće će nakon rasprave o poslovanju Doma zdravlja, ukoliko utvrdi da je gubitak nastao zbog objektivnih okolnosti na koje Dom zdravlja nije mogao utjecati, predložiti osnivaču da pokrije gubitak. **Konstatiramo da do okončanja revizije nije prezentirana odluka Upravnog vijeća o rasporedu poslovnog rezultata za 2023. godinu, kao ni o prijedlogu pokrivanju viška rashoda za 2022. godinu.** To nije sukladno odredbama Statuta.

Odredbama člana 41. Zakona o ustanovama definirano je da osnivač supsidijarno odgovara za obveze ustanove ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno i da je dužan pokriti višak rashoda nad prihodima u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna. Člankom 18. Statuta definirano je da osnivač za obveze Doma zdravlja odgovara supsidijarno do visine osnivačkog udjela, a člankom 16. Statuta propisano je da će Upravno vijeće, ukoliko Dom zdravlja posluje s gubitkom, nakon rasprave o poslovanju, te ukoliko utvrdi da je gubitak nastao zbog objektivnih okolnosti na koje nije mogao utjecati Dom zdravlja, predložiti osnivaču da pokrije gubitak Doma zdravlja. Nije prezentirano da je Upravno vijeće predlagalo osnivaču da pokrije višak rashoda nad prihodima za 2022. godinu.

U vezi s navedenim, **Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Hercegovačko-neretvanske županije** je 11. 3. 2024. godine zatražilo od svih domova zdravlja u Županiji dostavu detaljnog izvještaja o strukturi akumuliranog gubitka sa stanjem na 31. 12. 2023. godine. **Također, ukoliko je finansijski rezultat pozitivan, potrebno je izvjestiti i o toj činjenici.**

Ravnatelj Doma zdravlja je u odgovoru Ministarstvu od 18. 3. 2024. godine naveo da je Dom zdravlja za 2023. godinu poslova pozitivno u iznosu od 2.117 KM, a da je akumulirani višak rashoda (gubitak za 2022. godinu) iznosio 235.783 KM. U odgovoru je također navedeno da će dio viška rashoda biti pokriven iz neraspoređene dobiti u iznosu od 100.336 KM, a ostatak iz kapitala u iznosu od 135.447 KM. Nije prezentirano da je bilo dalnjih aktivnosti po navedenom. Skrećemo pažnju na to da je revizijom utvrđeno da Upravno vijeće nije donosilo odluku o rasporedu poslovnog rezultata za 2023. godinu, kao ni o prijedlogu pokrivanju viška rashoda za 2022. godinu, kako je propisano Statutom. Također, nejasno je iz kojega kapitala se planira pokriti dio viška rashoda, ako je revizijom utvrđeno da Dom zdravlja nema upisan kapital u sudskom registru, a ostali oblici vlasničkog kapitala koji su evidentirani u Glavnoj knjizi nisu dokumentirani.

Skrećemo pažnju da, prema podacima iz sudskog registra, Dom zdravlja nema upisan osnovni kapital, dok su u knjigama evidentirani ostali oblici vlasničkog kapitala u iznosu od 831.808 KM. Nije prezentirano da je Dom zdravlja u posljednjem razdoblju poduzimao aktivnosti po pitanju upisa osnovnog kapitala u sudski registar.

¹⁹ Pod razvojem djelatnosti podrazumijeva se nabava opreme, rekonstrukcija postojećih prostorija za potrebe uvođenja novih metoda.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti prema osnivaču s ciljem njegovog uključivanja u rješavanje finansijskih problema Doma zdravlja, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad, u skladu sa Zakonom o ustanovama i Statutom;*
- *donositi odluke o rasporedu viška prihoda nad rashodima i pokrivanju viška rashoda nad prihodima sukladno odredbama Statuta;*
- *utvrditi činjenično stanje i stvarnu vrijednost osnovnog kapitala Doma zdravlja s ciljem realnog iskazivanja kapitala u financijskim izvješćima i poduzeti aktivnosti na upisu osnovnog kapitala u sudski registar.*

6.2.4 Obveze

6.2.4.1 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 374.029 KM, a odnose se na ostale obveze uključujući i razgraničenja.

Ostale obveze uključujući i razgraničenja

Ostale obveze uključujući i razgraničenja najvećim dijelom čine odgođeni prihodi (372.487 KM), koji se odnose najvećim dijelom na odgođeno priznavanje prihoda na donirana sredstva koja se evidentiraju sukladno MRS-u 20 - Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći.

Priznavanje odgođenih prihoda u prethodnom razdoblju odnosi se najvećim dijelom na donirano motorno vozilo od grada (140.400 KM), donirana novčana sredstva od Vlade RH za sanaciju krova zgrade (77.923 KM) i opremanje područnih ambulanti u Višićima i Domanovićima. Tijekom 2023. godine nije bilo novog priznavanja odgođenih prihoda.

Prema članku 5. Pravilnika o sadržaju i formi financijskih izvješća za gospodarska društva, utvrđen je sadržaj pozicija u Izvješću o financijskom položaju na kraju razdoblja (Bilanca stanja). Dom zdravlja je odgođene prihode za 2023. godinu iskazao u Bilanci stanja u okviru pozicije Ostale obveze, uključujući i razgraničenja. Navedeno nije sukladno Pravilniku o sadržaju i formi financijskih izvješća za gospodarska društva.

Preporuka:

- *odgođene prihode u Izvješću o financijskom položaju na kraju razdoblja (Bilanca stanja) iskazivati sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i formi financijskih izvješća za gospodarska društva.*

6.2.4.2 Kratkoročne obveze

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su kratkoročne obveze u iznosu od 842.632 KM. Najvećim dijelom odnose se na financijske obveze po amortiziranom trošku (472.287 KM) i ostale obveze, uključujući i razgraničenja (370.345 KM).

Finacijske obveze po amortiziranom trošku

Finacijske obveze po amortiziranom trošku najvećim dijelom odnose se na obveze prema dobavljačima (472.287 KM). Najznačajniji dobavljači su Inel med (139.033 KM), JKP Čapljina (85.513 KM), Inel medicinska tehnika (78.114 KM), Elektroprivreda (35.608 KM), Adriatic osiguranje (13.677 KM) i odnose se na obveze za nabavu lijekova, komunalne usluge, električnu energiju i drugo. Od ukupnog iznosa obveza prema dobavljačima (472.287 KM), Dom zdravlja je usuglasio stanje obveza samo sa dobavljačem Inel med d.o.o. Mostar u iznosu od 139.033 KM, što predstavlja 29% ukupnih obveza prema dobavljačima.

Dom zdravlja ne vodi ročnu strukturu obveza. Na temelju prezentiranih podataka utvrdili smo da Dom zdravlja u svojim evidencijama ima starijih obveza preko godinu dana iskazanih najmanje u iznosu od 68.538 KM. Skrećemo pažnju na to da nije bilo moguće utvrditi dospjelost obveza prema dobavljaču Inel med d.o.o. (139.033 KM) i Inel medicinska tehnika (78.114 KM) koji imaju najveće iskazano stanje na datum bilance, s obzirom na to da se plaćanja ovima dobavljačima najvećim dijelom vrše u paušalnim iznosima, koja nije moguće povezati s ispostavljenim fakturama.

Imajući u vidu da je revizijom utvrđeno da je Dom zdravlja vršio nabavu lijekova, zavojnog, zubnog, laboratorijskog i ostalog sanitetskog materijala, materijala za održavanje čistoće i lož-ulja za grijanje najmanje u iznosu od 206.379 KM bez provedenih postupaka i zaključenih ugovora (što je detaljnije obrazloženo u točki 7. Izvješća), nije moguće utvrditi ni poštovanje rokova za izmirivanje novčanih obveza utvrđenih Zakonom o finansijskom poslovanju.²⁰ Ovim Zakonom propisani su rokovi izvršenja novčanih obveza do 60 dana. Izuzetno se može ugovoriti i duži rok, ali ne duži od 90 dana. Uzimajući u obzir značajna dugovanja po temelju obveza prema dobavljačima, ističemo da Dom zdravlja nije u mogućnosti servisirati preuzete obveze, što direktno utječe na njegovu likvidnost.

Iako neizmirene obveze prema dobavljačima na 31. 12. 2023. godine iznose 472.287 KM, nisu prezentirane planirane aktivnosti za naredno razdoblje na poduzimanju mjera štednje i racionalizacije poslovanja. Navedeno ukazuje na to da Dom zdravlja obveze prema dobavljačima nije izvršavao u propisanom roku, niti je provodio redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju.

Preporuka:

- *obveze prema dobavljačima izmirivati u propisanim rokovima, te provoditi redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju.*

Ostale obveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obveze, uključujući i razgraničenja (370.345 KM) najvećim dijelom se odnose na obveze za neto plaće i naknade plaća (219.755 KM), obveze za doprinose u vezi plaća i naknada plaća (134.034 KM). Ove obveze odnose se na plaću i naknade za prosinac 2023. godine, a koje su isplaćene u siječnju 2024. godine.

6.2.5 Popis imovine i obveza

Ravnatelj Doma zdravlja je 24. 1. 2024. godine donio Odluku o vršenju popisa imovine i obveza i formiranju povjerenstva za popis. Za obavljanje popisa imenovano je jedno Povjerenstvo za popis osnovnih sredstava, sitnog inventara, materijala, rezervnih dijelova, obveza, potraživanja i novčanih sredstava. Odlukom o imenovanju povjerenstva od 24. 1. 2023. godine utvrđen je zadatok povjerenstva da sa stanjem na 31. 12. 2023. godine izvrše redovan godišnji popis osnovnih sredstava, zaliha, obveza, potraživanja i novčanih sredstava. Rok za izvršenje popisa nije naveden.

Dom zdravlja nije donio opći unutarnji akt kojim bi se regulirao postupak provođenja popisa imovine i obveza (određivanje povjerenstava, način i rokovi popisa, način usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem), što nije sukladno članku 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (preporuka dana u okviru točke 4. Izvješća).

U Izvješću o popisu od 24. 1. 2024. godine (Izvješće datirano isti dan kad i Odluka o vršenju popisa imovine i obveza i formiranju povjerenstva za popis) potpisanih od imenovanog povjerenstva navedeno je da je popis obavljen u vremenu od 4. 1. do 24. 1. 2024. godine. U izvješću o popisu nije navedeno da li knjigovodstveno stanje odgovara stvarnom stanju ili su utvrđene razlike, odnosno samo su konstatirana stanja utvrđena popisom. Odlukom ravnatelja iz veljače 2024. godine prihvaćeno je Izvješće o popisu za 2023. godinu.

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 48/16

Prezentirane su popisne liste u kojima su iskazani nazivi stalnih sredstava, smještaj i količina. Nismo utvrdili da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja materijalnih stalnih sredstava, **zbog čega ne možemo potvrditi da je popis stalnih sredstava izvršen kako je propisano člankom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je utvrđeno da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.**

Na temelju prezentirane dokumentacije utvrdili smo da nije sačinjena popisna lista pojedinačno po svim dobavljačima (219.755 KM) i kupcima (134.896 KM) prema kojima nisu izmirene obveze i naplaćena potraživanja sa 31. 12. 2023. godine. Popisom su samo preuzeta potraživanja i obveze u zbirnim stanjima iz knjigovodstvene evidencije. Napominjemo da Dom zdravlja nije izvršio usuglašavanje potraživanja od kupaca putem konfirmacija salda, kao i najvećeg dijela obveza prema dobavljačima.

Zbog zastarjelosti potraživanja, predložen je otpis sumnjivih potraživanja u iznosu od 7.408 KM, koji je evidentiran u Glavnoj knjizi Doma zdravlja zaključno s 31. 12. 2023. godine.

Popisom nije obuhvaćeno zemljište (52.370 KM), građevinski objekti (425.019 KM), transportna sredstva (245.972 KM), zalihe (9.682 KM). Osim toga, kod popisa medicinskog i sanitetskog materijala, laboratorijskog materijala i lijekova nisu utvrđene razlike u odnosu na knjigovodstvenu evidenciju, iako se nabava ovih zaliha u Glavnoj knjizi evidentira izravno kao rashod razdoblja, bez zaduživanja zaliha, iako one stvarno nisu utrošene u momentu nabave, već se određeno vrijeme nalaze na zalihamu i odjeljenjima za čije potrebe su nabavljeni (detaljnije obrazloženo u okviru točke 6.2.2.1 Izvješća).

Nije izvršen cjelovit popis imovine i obveza. Popisom nije obuhvaćeno zemljište, građevinski objekti, transportna sredstva i zalihe. Samim tim nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Navedeno nije sukladno člancima 21. i 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, i usklađiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvješća, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvješću o finansijskom položaju, izvješću o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o promjenama na kapitalu i izvješću o novčanim tijekovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvješćima, i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uvjete za priznavanje u tim izvješćima. Osim navedenog, i ostali Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja kao i članak 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH sadrže zahtjeve za objavama u bilješkama uz finansijska izvješća i da one moraju pružiti istinit i objektivan prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih osoba. Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, člankom 4. propisano je da su pravne osobe dužne da sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objavljivanje informacija u finansijskim izvješćima vrše sukladno ovom zakonu, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

U Bilješkama uz finansijska izvješća dani su statistički podaci po određenim bilančnim pozicijama (povećanje, smanjenje, udio), a nisu dane informacije i dodatna pojašnjena pojedinih značajnih bilančnih pozicija korisnicima finansijskih izvješća (npr. stalna sredstva). U Bilješkama nisu obrazložene pozicije poslovnog fonda, za koje nije prezentirana dokumentacija, ni nalozi za knjiženje. Također, nisu obrazložena pojedinačna stanja potraživanja starijih od 12 mjeseci, niti obrazložene planirane aktivnosti i način njihovog rješavanja, kao ni značajno stanje obveza prema dobavljačima.

Bilješke uz finansijska izvješća nisu sastavljene sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvješća, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja, kao i članka 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- Bilješke uz finansijska izvješća sačinjavati sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvješća, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarada finansijskog izvješćivanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

7. JAVNE NABAVE

Usvajanjem finansijskog plana stvaraju se pretpostavke i za usvajanje plana javnih nabava, koji se odnosi na godinu za koju je donesen finansijski plan. Iako Dom zdravlja nije usvojio Finansijski plan, Ravnatelj Doma zdravlja je donio Odluku o usvajanju Plana javnih nabava (u dalnjem tekstu: Plan) 10. 1. 2023. godine. Ovim planom predviđene su ukupne nabave procijenjene vrijednosti 342.500 KM²¹ za koje nisu osigurana finansijska sredstva za njihovu realizaciju. Prema članku 18. Zakona o javnim nabavama, ugovorni organ pokreće postupak javne nabave donošenjem odluke ili rješenja u pisanom obliku, koje obvezno sadrži: zakonski osnov za provođenje postupka javne nabave, predmet javne nabave, procijenjenu vrijednost javne nabave, podatke o izvoru – načinu financiranja i vrstu postupka javne nabave.

Utvrđili smo da Plan nije u potpunosti sačinjen sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama u dijelu podataka koje treba sadržavati. Naime u Planu su navedeni predmet nabave, procijenjena vrijednost, vrsta postupka i okvirni datum pokretanja postupka, ali nisu navedeni podaci: brojčana oznaka i naziv predmeta nabave iz JRJN, da li se predmet dijeli na lotove, da li će biti zaključen ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum, izvor financiranja i podatak za koju godinu se plan donosi.

Prema Statutu Doma zdravlja (članci 33. i 36.), definirano je da ravnatelj može zaključiti ugovore i zastupati Dom zdravlja u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim tijelima, te pravnim osobama. Ravnatelj treba suglasnost Upravnog vijeća za obavljanje poslova u pravnom prometu, i to za zaključivanje ugovora o izvođenju investicijskih radova i nabava opreme, čija pojedinačna vrijednost prelazi iznos veći od 50.000 KM. Upravno vijeće davalо je suglasnost na zaključivanje ugovora sukladno Statutu.

Planom je predviđeno 12 postupaka, od kojih su četiri otvorena postupka ukupne planirane vrijednosti 307.000 KM i osam izravnih sporazuma ukupne planirane vrijednosti 35.000 KM.

Pregled planiranih, realiziranih i uzorkovanih postupaka javnih nabava dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabave		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Izravni sporazum	8	35.500	5	21.641	5	21.641
Otvoreni postupak	4	307.000	1	79.998	1	79.998
Ukupno	12	342.500	6	101.639	6	101.639

Uvidom u izvješće o provedenim postupcima utvrđeno je da je provedeno ukupno šest postupaka u ukupnoj vrijednosti 101.639 KM, od čega jedna nabava putem otvorenog postupka ukupne vrijednosti 79.998 KM i pet izravnih sporazuma ukupne vrijednosti 21.641 KM.

²¹ Svi iznosu su navedeni bez PDV-a

Na temelju izvršenog uvida u uzorkovane postupke konstatirano je sljedeće:

Sanacija krovišta provedena je otvorenim postupkom. Odluka o pokretanju postupka donesena je 31. 10. 2023. godine. Procijenjena vrijednost nabave iznosi 80.000 KM. Postupak sanacije krovišta predviđen je planom za 2023. godinu. U odluci je navedeno da su sredstva osigurana u finansijskom planu za 2023. godine, međutim ovaj plan nije donošen. Kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda. Devet ponuđača preuzele je tendersku dokumentaciju, a pristigla je samo jedna ponuda od ponuđača „Graditeljstvo Matić“ d.o.o. Čapljina u iznosu od 79.998 KM. Povjerenstvo je pregledalo i ocijenilo ponudu, te predložilo zaključivanje ugovora sa navedenim ponuđačem. **Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača nije donesena, što nije sukladno članku 70. Zakona o javnim nabavama.** Ugovor je zaključen 28. 12. 2023. godine. Prezentirano je da je greška nastala prilikom sačinjanja ugovora u dijelu datuma zaključenja ugovora, te da je ugovor zaključen 22. 12. 2023. godine. Istog dana izvođač radova je uveden u posao. Prema završnom izješću glavnog nadzornog inženjera od 31. 12. 2023. godine sanacija dijela krovišta izvedena je sukladno projektnoj dokumentaciji i građevinsko-tehničkim normama, standardima i zakonima.

Revizijom smo utvrdili da su prilikom dodjele ugovora o nabavi uvjeti utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji izmijenjeni. Naime, zaključenim ugovorom je u članku 5. utvrđena obveza ugovornog organa da izvrši avansnu uplatu izvođaču radova u iznosu od 25% ukupne vrijednosti ugovora (20.000 KM), iako je ova odredba predviđena Nacrtom ugovora u visini od 15%. Zbog navedenog nije postupljeno u skladu s člankom 72. Zakona o javnim nabavama, kojim je propisano da se prilikom dodjele ugovora o nabavi cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi i uvjeti utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati.

Pored navedenog postupka, izvršen je uvid i u dva provedena postupka iz prethodnog perioda, čija realizacija je bila najvećim dijelom u 2023. godini (nabava goriva i nabava rezervnih dijelova, servisiranja motornih vozila i nabava akumulatora i guma za vozila). **Postupci su provedeni iako nije donesen Plan javnih nabava za 2022. godinu sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama**, kao akt kojim se detaljno planira potrošnja sredstava putem provođenja postupaka javne nabave. Prezentiran je plan javnih nabava (nije potpisani i ovjeren) koji prema informaciji odgovorne osobe nije zvanično usvojen, nego služi za internu organizaciju i praćenje rokova ugovora. Nije donesena posebna odluka o pokretanju postupka javne nabave sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama, a postupci su pokrenuti temeljem odluke ravnatelja o pokretanju postupka koja ne sadrži sve elemente sukladno navedenom članku.

Nabava goriva provedena je putem otvorenog postupka koji je pokrenut Odlukom ravnatelja od 16. 11. 2022. godine. Nabava je objavljena na portalu javnih nabava 28. 4. 2023. godine. Napominjemo da se isporuka goriva za prvi pet mjeseci vršila na temelju zaključenog ugovora iz prethodne godine sa dobavljačem Sušak Benz II d.o.o. Čapljina. Procijenjena vrijednost nabave je 90.000 KM. Kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda. Tendersku dokumentaciju preuzele je pet ponuđača. Povjerenstvo za javne nabave je nakon pregleda ponuda konstatiralo da je pristigla jedna ponuda od ponuđača „Holdina“ d.o.o. Sarajevo koja u potpunosti ispunjava uvjete uspostavljene tenderskom dokumentacijom sa ukupnom cijenom od 70.726 KM. **Nije donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, što nije sukladno članku 70. Zakona o javnim nabavama.** Ugovor o nabavi zaključen je 31. 5. 2023. godine.

Nabava rezervnih dijelova, servisiranja motornih vozila i nabava akumulatora i guma za vozila Doma zdravlja provedena je putem otvorenog postupka. Odluku o pokretanju postupka donio je ravnatelj 13. 11. 2022. godine, a obavještenje o nabavi objavljeno je 17. 11. 2022. godine. Procijenjena vrijednost nabave je 42.000 KM. Postupak je proveden u pet lotova. Kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda. Pet ponuđača preuzele je tendersku dokumentaciju, a pristigla je samo jedna ponuda za lotove od „RPM Glob Trade“ d.o.o. Ljubuški. Povjerenstvo je izvršilo pregled i ocjenu ponude sukladno Zakonu o javnim nabavama, te je predloženo ravnatelju da doneše odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača. **Odluka nije donesena, što nije sukladno članku 70. Zakona o javnim nabavama.** Ugovor o nabavi zaključen je sa navedenim ponuđačem 11. 1. 2023. godine u iznosu od 41.802 KM na period od godinu dana.

Uvidom u tendersku dokumentaciju za ovaj postupak konstatirali smo da nije pripremljena sukladno modelima standardne tenderske dokumentacije koje propisuje Agencija, kako je utvrđeno člankom 53. stavak (4) Zakona o javnim nabavama.

Člankom 74 i 75. Zakona o javnim nabavama definirana je obveza ugovornog organa da na portalu javnih nabava objavi obavještenje o dodjeli ugovora, te da Agenciji za javne nabave dostavlja izvješće o postupku javne nabave. Dom zdravlja nije dostavio Agenciji Izvješće o provedenim otvorenim postupcima niti je objavio osnovne elemente ugovora na portalu javnih nabava, kako je utvrđeno navedenim odredbama Zakona.

Također smo revidirali pet izravnih sporazuma ukupne vrijednosti 21.641 KM i to: nabava tiskanog materijala, nabava uredskog materijala, zbrinjavanje medicinskog otpada, osiguranje vozila i stručni nadzor nad sanacijom krovišta. Za navedene postupke Dom zdravlja nije izvršio prethodnu provjeru tržišta sukladno članku 14a. Zakona o javnim nabavama, kako bi utvrdio konkurentnost na tržištu i procijenio vrijednost nabave. Dalje, Dom zdravlja nije objavio Izvješće o provedenom postupku izravnog sporazuma na portalu javnih nabava, kako je predviđeno člankom 90. Zakona o javnim nabavama.

Osim navedenoga, Dom zdravlja je tijekom 2023. godine vršio nabavu lijekova, zavojnog, zubnog, laboratorijskog i ostalog sanitetskog materijala, materijala za održavanje čistoće i lož-ulja za grijanje bez provedenih postupaka i zaključenih ugovora u ukupnoj vrijednosti od najmanje 206.379 KM, što nije sukladno člancima 4. i 6. Zakona o javnim nabavama. Nabava je vršena izravno od dobavljača, na temelju ispostavljenih računa.

Plan javnih nabava za 2023. godinu je donesen, i postupci javnih nabava u iznosu od 101.639 KM pokrenuti su, a da nije donesen prethodno Finansijski plan Doma zdravlja za 2023. godinu, što je imalo za posljedicu da nisu osigurani uvjeti za pokretanje (način financiranja) sukladno članku 18. Zakona o javnim nabavama. Plan javnih nabava nije u potpunosti sačinjen sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama u dijelu podataka koje treba sadržavati. Nabava lijekova, zavojnog, zubnog, laboratorijskog i ostalog sanitetskog materijala, materijala za održavanje čistoće i lož ulja za grijanje u iznosu od najmanje 206.379 KM vršena je bez provedenih postupaka i zaključenih ugovora.

Dom zdravlja nije vršio istraživanje tržišta prije pokretanja postupaka javnih nabava, nije sačinjavao odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, niti je objavljivao izvješća o provedenim postupcima i osnovne elemente ugovora na portalu javnih nabava. To nije sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Priprema tenderske dokumentacije kod postupka nabave rezervnih dijelova, servisiranja motornih vozila i nabave akumulatora i guma za vozila nije vršena sukladno modelima standardne tenderske dokumentacije koje propisuje Agencija, kako je utvrđeno člankom 53. stavak (4) Zakona o javnim nabavama. U postupku sanacije krovišta ugovoren je i uplaćen avans 25% vrijednosti ugovora u iznosu od 20.000 KM, iako je Nacrtom ugovora predviđen avans u iznosu od 15% vrijednosti ugovora. To nije sukladno članku 5. Zakona.

Preporuke:

- *Plan javnih nabava donijeti nakon usvajanja Finansijskog plana, i sačiniti ga na način da sadrži sve podatke sukladno Zakonu o javnim nabavama;*
- *provoditi istraživanje tržišta prije pokretanja postupaka javnih nabava, te nabavu roba i usluga vršiti sukladno Zakonu o javnim nabavama;*
- *tendersku dokumentaciju sačinjavati sukladno modelima standardne tenderske dokumentacije koje propisuje Agencija, a prilikom zaključivanja ugovora primjenjivati uvjete definirane tenderskom dokumentacijom na temelju koje je izabran ponuđač;*
- *sačinjavati odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, te objavljivati izvješća o provedenim postupcima i osnovnim elementima ugovora na portalu javnih nabava.*

8. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Dom zdravlja je 27. 9. 2024. godine dostavio komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su dana na nalaze i preporuke u vezi s: prijemom u radni odnos; obračunom i isplatom naknada članovima Upravnog vijeća; vođenjem evidencija o radnom vremenu; pravdanjem sredstava dobivenih od Grada Čapljine; dokumentacijom o vlasništvu ili pravu korištenja građevinskog objekta evidentiranog u Glavnoj knjizi; i osiguranjem sredstava prije pokretanja postupaka javnih nabava.

Uvaženo je i inkorporirano u konačno Izvješće obrazloženje koje se odnosi na pravdanje sredstava dobivenih od Grada Čapljine (140.000 KM), s obzirom na to da su dostavljena izvješća o utrošenim sredstvima.

Djelomično je prihvaćen komentar u vezi s obračunom i isplatom naknada članovima Upravnog vijeća, s obzirom na to da, sukladno članku 64. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, mjesecnu naknadu za rad predsjednika i članova upravnog vijeća zdravstvenih ustanova u svojini općine utvrđuje općinsko vijeće, na prijedlog načelnika. Međutim, nije prezentiran akt Gradskog vijeća Grada Čapljine o visini mjesecnih naknada članovima Upravnog vijeća, zbog čega ne možemo potvrditi na temelju čega su obračunavane i isplaćivane mjesecne naknade predsjedniku i članovima Upravnog vijeća.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena, jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- vezano za prijem zaposlenika u radni odnos, Dom zdravlja je naveo da je člankom 20.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu propisano da je obveza vlada županija da u roku 90 dana donešu propis kojim će se propisati prijem u radni odnos. Vlada Hercegovačko-neretvanske županije donijela je Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hercegovačko-neretvanskoj županiji/kantonu, a Dom zdravlja je sukladno Uredbi i Zakonu o radu vršio prijem zaposlenika.

Uvažavajući dano obrazloženje, iako je Uredbom ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obveznog javnog oglašavanja, to nije sukladno Zakonu o radu, kojim je regulirano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obveznog javnog oglašavanja, u cilju osiguranja transparentnosti. Na ovo je skrenuta pažnja u isticanju pitanja sukladno ISSAI-ju 2706 – Točke za isticanje pitanja i točke za ostala pitanja u izvješću nezavisnog revizora i ne utječe na dano mišljenje;

- u vezi s vođenjem evidencija o radnom vremenu navedeno je da se vode sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu, s točnom naznakom o dolasku i odlasku zaposlenika. Svako drugo vođenje radnog vremena vodilo bi se kao prekovremen dolazak na posao. U evidenciji o radnom vremenu izričito stoji podatak o početku i završetku rada, a ne kada je netko došao na posao.

Revizijom je utvrđeno da Dom zdravlja tijekom 2023. godine nije imao uspostavljene evidencije o radnom vremenu zaposlenika, te da su one uspostavljenje tek u siječnju 2024. godine. Međutim, uvidom u evidencije o radnom vremenu za siječanj 2024. godine konstatirano je da se vode na način da je kod svih zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i završetka radnog vremena, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost. Uvažavajući navedeno, kao i činjenicu da evidencije sadrže podatke od kojih zavisi ostvarivanje pojedinih prava iz radnog odnosa, dana je preporuka da se evidencije o radnom vremenu vode sukladno Pravilniku;

- u obrazloženju vezanom za osiguranje sredstava prije pokretanja postupaka javnih nabava navedeno je da Dom zdravlja nije u mogućnosti osigurati sredstva prije pokretanja postupaka, zbog čega se potpisuju ugovori s odgođenim plaćanjem do 60 dana.

Revizijom je utvrđeno da je Plan javnih nabava za 2023. godinu donesen i da su postupci javnih nabava u iznosu od 101.639 KM pokrenuti, a da prethodno nije donesen financijski plan, što je imalo za posljedicu da nisu osigurani uvjeti za pokretanje (način financiranja) sukladno članku 18. Zakona o javnim nabavama. Prema članku 18. Zakona, ugovorni organ pokreće postupak javne nabave donošenjem odluke ili rješenja u pisanim oblicima, koje obvezno sadrži: zakonski temelj za provođenje postupka javne nabave, predmet javne nabave, procijenjenu vrijednost javne nabave, podatke o izvoru – načinu financiranja i vrstu postupka javne nabave. U vezi s tim dana je preporuka da se nakon usvajanja financijskog plana doneše plan javnih nabava usuglašen s financijskim planom.

Osim navedenog, u vezi s dokumentacijom o vlasništvu ili pravu korištenja građevinskog objekta evidentiranog u Glavnoj knjizi u komentaru je navedeno da je uknjižba izvršena 2010. godine po priloženoj dokumentaciji. Međutim, kad je zatražen ZK izvadak za potrebe revizije, rečeno je da je došlo do greške prilikom povezivanja podataka iz grunta i katastra, te je pokrenut postupak preko Gradskog pravobraniteljstva.

Reviziju Doma zdravlja Čapljina obavio je revizorski tim u sastavu: Perislav Delić – voditelj tima, i Dženita Pirić – članica tima.

Voditelj tima

Perislav Delić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za financijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija**

Marijana Milićević, s. r.

V. PRIVICI

1. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
2. IZJAVA RUKOVODSTVA

JU DOM ZDRAVLJA

Naziv pravne osobe

Čapljina, Fra.Didaka Buntića bb

Sjedište i adresa pravne osobe

4227180960006

Identifikacijski broj za izravne poreze

Djelatnosti opće medicinske prakse

Djelatnost

86.21

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

Raiffeisen Bank d.d. BiH

Naziv banke

021

Šifra općine

1610200014430012

Broj računa

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA

(BILANCA STANJA)

na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
IMOVINA					
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	1.000.053	1.047.095
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	999.630	1.046.672
1.1.	Zemljište		003	52.370	52.370
1.2.	Građevinski objekti		004	425.019	417.174
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	276.269	313.794
1.4.	Transportna sredstva		006	245.972	263.334
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	0	0
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	0	0
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	0	0
2.1.	Zemljište		010	0	0
2.2.	Građevinski objekti		011	0	0
2.3.	Postrojenja i oprema		012	0	0
2.4.	Nematerijalna imovina		013	0	0
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014	0	0
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	423	423
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016	0	0
4.2.	Koncesije, patentи, licence i druga prava		017	0	0
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	423	423
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019	0	0

1044195292

Kontrolni broj: 1044195292

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020	0	0
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021	0	0
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022	0	0
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023	0	0
9.	Goodwill		024	0	0
10.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	0	0
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026	0	0
10.2.	Obveznice, dani krediti i ostali dužnički instrumenti		027	0	0
11.	Financijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	0	0
11.1.	Depoziti kod banaka		029	0	0
11.2.	Dani krediti		030	0	0
11.3.	Obveznice		031	0	0
11.4.	Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku		032	0	0
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033	0	0
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	0	0
B.	Odgodenata porezna imovina		035	0	0
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	912.969	828.126
1.	Zalihe (038 do 042)		037	9.682	2.174
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	9.682	0
1.2.	Proizvodnja u tijeku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039	0	0
1.3.	Gotovi proizvodi		040	0	0
1.4.	Roba		041	0	0
1.5.	Dani avansi		042	0	2.174
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043	0	0
3.	Ugovorna imovina		044	0	0
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	134.896	144.204
4.1.	Kupci - povezane strane		046	0	0
4.2.	Kupci u zemlji		047	134.896	144.204
4.3.	Kupci u inozemstvu		048	0	0
5.	Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	0	0
5.1.	Depoziti kod banaka		050	0	0
5.2.	Dani krediti		051	0	0
5.3.	Obveznice		052	0	0
5.4.	Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku		053	0	0
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054	0	0
7.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivativni finansijski instrumenti		056	0	0
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	477.043	87.761
10.	Akontacije poreza na dobit		058	0	0
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	291.348	593.987
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	1.913.022	1.875.221
E.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA		061	0	0
F.	UKUPNO IMOVINA I IZVANBILANČNA EVIDENCIJA (060+061)		062	1.913.022	1.875.221
KAPITAL					
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	831.808	831.808
1.1.	Dionički kapital		102	0	0
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103	0	0
1.3.	Udjeli članova društva s ograničenom odgovornošću		104	0	0
1.4.	Državni kapital		105	0	0
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106	831.808	831.808
2.	Dionička premija		107	0	0
3.	Rezerve (109+110)		108	0	0
3.1.	Statutarne rezerve		109	0	0
3.2.	Ostale rezerve		110	0	0
4.	Revalorizacijske rezerve (112+113+114)		111	0	0
4.1.	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112	0	0
4.2.	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113	0	0
4.3.	Ostale revalorizacijske rezerve		114	0	0
5.	Dobit (116+117)		115	100.336	98.219
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih razdoblja		116	98.219	98.219
5.2.	Dobit tekućeg razdoblja		117	2.117	0
6.	Gubitak (119+120)		118	235.783	235.783
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih razdoblja		119	235.783	0
6.2.	Gubitak tekućeg razdoblja		120	0	235.783
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	696.361	694.244
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		0
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	696.361	694.244
OBVEZE					
B.	Dugoročne obveze (125+130+131+132)		124	374.029	344.629
1.	Finansijske obveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	0	0
1.1.	Obveze po uzetim kreditima		126	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obveze po osnovi najmova		127	0	0
1.3.	Obveze po izdanim dužničkim instrumentima		128	0	0
1.4.	Ostale finansijske obveze po amortizovanom trošku		129	0	0
2.	Odgodeni prihod		130	0	0
3.	Rezerviranja		131	0	0
4.	Ostale obveze, uključujući i razgraničenja		132	374.029	344.629
C.	Odgodene porezne obveze		133	0	0
D.	Kratkoročne obveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	842.632	836.348
1.	Finansijske obveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	472.287	529.893
1.1.	Obveze prema dobavljačima		136	472.047	529.893
1.2.	Ugovorne obveze		137	0	0
1.3.	Obveze po uzetim kreditima		138	240	0
1.4.	Obveze po osnovi najmova		139	0	0
1.5.	Obveze po izdanim dužničkim instrumentima		140	0	0
1.6.	Ostale finansijske obveze po amortizovanom trošku		141	0	0
2.	Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		142	0	0
3.	Derivativni finansijski instrumenti		143	0	0
4.	Odgodeni prihod		144	0	0
5.	Rezerviranja		145	0	0
6.	Obveze za porez na dobit		146	0	0
7.	Ostale obveze, uključujući i razgraničenja		147	370.345	306.455
E.	UKUPNO OBVEZE (124+133+134)		148	1.216.661	1.180.977
F.	UKUPNO KAPITAL I OBVEZE (123+148)		149	1.913.022	1.875.221
G.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA		150	0	0
H.	UKUPNO KAPITAL, OBVEZE I IZVANBILANČNA EVIDENCIJA (149+150)		151	1.913.022	1.875.221

Čapljina, 26.02.2024.

Mjesto i datum

VRANKIĆ (LUKA) KATICA

Certificirani računovođa

1967/5

Broj licencije

Tihomir Knežević

Direktor

M.P.

JU DOM ZDRAVLJA

Naziv pravne osobe

Čapljina, Fra.Didaka Buntića bb

Sjedište i adresa pravne osobe

4227180960006

Identifikacijski broj za izravne poreze

-

Identifikacijski broj za neizravne poreze

Djelatnosti opće medicinske prakse

Djelatnost

Raiffeisen Bank d.d. BiH

Naziv banke

1610200014430012

Broj računa

86.21

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

021

Šifra općine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(RAČUN DOBITI I GUBITKA)**

za razdoblje od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
RAČUN DOBITI I GUBITKA					
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	4.737.658	4.146.434
1.	Prihodi iz ugovora s povezanim stranama (203 do 205)	202		3.886.742	3.337.939
1.1.	Prihodi od prodaje robe	203		0	0
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	204		0	0
1.3.	Prihodi od pruženih usluga	205		3.886.742	3.337.939
2.	Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)	206		850.916	808.495
2.1.	Prihodi od prodaje robe	207		0	0
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	208		850.916	808.495
2.3.	Prihodi od pruženih usluga	209		0	0
3.	Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na inozemnom tržištu (211 do 213)	210		0	0
3.1.	Prihodi od prodaje robe	211		0	0
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	212		0	0
3.3.	Prihodi od pruženih usluga	213		0	0
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	24.386	10
1.	Dobici od dugoročne nefinancijske imovine (216 do 229)	215		0	0
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	216		0	0

* 1180962394 *

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217	0	0
1.3.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacijskih rezervi		218	0	0
1.4.	Neto dobici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219	0	0
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220	0	0
1.6.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221	0	0
1.7.	Neto dobici od otuđenja nematerijalne imovine		222	0	0
1.8.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223	0	0
1.9.	Neto dobici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224	0	0
1.10.	Neto dobici od otuđenja biološke imovine		225	0	0
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226	0	0
1.12.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227	0	0
1.13.	Neto dobici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228	0	0
1.14.	Ostali neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229	0	0
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230	0	0
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231	0	0
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232	0	0
2.3.	Neto dobici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233	0	0
2.4.	Neto dobici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234	0	0
2.5.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235	0	0
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		236	0	0
2.7.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		237	0	0
2.8.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238	0	0
2.9.	Neto dobici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239	0	0
2.10.	Ostali neto dobici od finansijske imovine		240	0	0
3.	Neto otpuštanja rezerviranja		241	0	0
4.	Neto dobici od trgovanja derivatima		242	0	0
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243	0	0
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	0	0
7.	Prihodi od dividendi		245	0	0

Kontrolni broj: 1180962394

str. 2 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		0
9.	Financijski prihodi (248+249+250)		247	14	10
9.1.	Prihodi od kamata		248	14	10
9.2.	Neto pozitivne tečajne razlike		249	0	0
9.3.	Ostali financijski prihodi		250	0	0
10.	Ostali prihodi i dobici		251	24.372	0
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	4.762.044	4.146.444
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	4.713.596	4.381.891
1.	Nabavna vrijednost prodate robe		254	0	0
2.	Promjene u zalihamama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u tijeku, neto (+) / (-)		255	0	0
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	222.770	248.470
4.	Troškovi energije i goriva		257	101.746	127.696
5.	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja (259 do 261)		258	4.206.948	3.823.084
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	3.748.916	3.406.131
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	335.729	313.064
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	122.303	103.889
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	80.570	70.145
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	0	70.145
6.2.	Investicijske nekretnine		264	0	0
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265	0	0
6.4.	Nematerijalna imovina		266	80.570	0
6.5.	Biološka imovina		267	0	0
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovi ugovora s kupcima		268	0	0
7.	Troškovi primljenih usluga		269	53.143	58.086
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	48.419	54.410
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	46.331	336
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	0	0
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	0	0
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274	0	0
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacijskih rezervi		275	0	0
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276	0	0
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277	0	0
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278	0	0
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279	0	0
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281	0	0
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282	0	0
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283	0	0
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284	0	0
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285	0	0
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinancijske imovine		286	0	0
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	15.935	0
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	15.935	0
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289	0	0
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290	0	0
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291	0	0
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292	0	0
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		293	0	0
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		294	0	0
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295	0	0
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296	0	0
2.10.	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297	0	0
3.	Troškovi rezerviranja, neto		298	26.738	0
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299	0	0
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300	0	0
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	0	0
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		0
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303	0	0
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	0	336
9.1.	Rashodi od kamata		305	0	0
9.2.	Neto negativne tečajne razlike		306	0	336
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	0	0
10.	Ostali rashodi i gubici		308	3.658	0
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	4.759.927	4.382.227
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	2.117	0
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	0	235.783
I.	Porez na dobit (313+314)		312	0	0
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgodeni porez na dobit (315-316+317-318)		314	0	0
2.1.	Efekat smanjenja odgodene porezne imovine		315	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgodene porezne imovine		316	0	0
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obveza		317	0	0
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obveza		318	0	0
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	2.117	0
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	0	235.783
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321	0	0
M.	Dobit (319+321)		322	2.117	0
N.	Gubitak (320-321)		323	0	235.783
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324	0	0
1.	Stavke koje mogu biti reklassificirane u račun dobiti i gubitka (326+327+328+329-330)		325	0	0
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326	0	0
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327	0	0
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328	0	0
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklassificirane u račun dobiti i gubitka		329	0	0
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330	0	0
2.	Stavke koje neće biti reklassificirane u račun dobiti i gubitka (332+333+334+335+336+337-338)		331	0	0
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332	0	0
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333	0	0
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334	0	0
2.4.	Dobici ili gubici po osnovi preračunavanja finansijskih izvještaja inozemnog poslovanja		335	0	0
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336	0	0
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklassificirane u račun dobiti i gubitka		337	0	0
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338	0	0
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	2.117	-235.783
Zarada po dionicima					
a)	Osnovna zarada po dionici		340	0	0
b)	Razrijedena zarada po dionici		341	0	0
Dobit/(gubitak) koja pripada:					
a)	Vlasnicima matičnog društva		342	2.117	-235.783
b)	Vlasnicima manjinskih interesa		343		0
Ukupni rezultat koji pripada:					
a)	Vlasnicima matičnog društva		344	2.117	-235.783
b)	Vlasnicima manjinskih interesa		345		0

Čapljina, 26.02.2024.

Mjesto i datum

Kontrolni broj: 1180962394

VRANKIĆ (LUKA) KATICA

Certificirani računovođa

1967/5

Tihomir Knežević

M.P.

Direktor

DOM ZDRAVLJA ČAPLJINA (memorandum pravnog lica)

Datum: 25.9.2024
Broj: 37-01-663/24

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA UPRAVE

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom Doma zdravlja Čapljina za 2023. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje takođe sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Doma zdravlja Čapljina u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (*po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bi smo se odgovarajuće informisali*):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti su razumne i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljanje ili objavljivanje bili su prepravljeni ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrijedivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajevе koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.

- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane su u finansijskim izvještajima.
- Omogućili smo vam:
 - Pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja.
 - Pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku pokrenutih protiv **Doma zdravlja Čapljina** i pokrenutih od strane **Doma zdravlja Čapljina**, procjene ishoda tih sporova, kao i procjenu rezervisanja za iste.
 - Pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama.
 - Dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije.
 - Neograničen pristup osobama u **Domu zdravlja Čapljina** za koje ste vi utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektovih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevarom i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:
 - Rukovodstvo
 - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
 - Ostale, u situacijama gdje prijevara može imati materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje.